

«FIRERBANDEN» — MARXISTER
ELLER REVISJONISTER

**Påstanden om at plan
er ei sak for teknokrater**

Dette får greie seg når det gjelder å forklare med eksempler den enorme betydninga planleggingspolitikken har for proletariatet under sosialismen.

Vi har brukt noen sider på dette spørsmålet, og enda har vi ikke gitt noen fullstendig framstilling av det. Men det er heller ikke hensikten med denne artikkelen. Når vi likevel må bruke en del plass på dette spørsmålet, så er det for å slå i hjel en gang for alle alle slags påstander om at den økonomiske planleggingspolitikken under sosialismen er en «upolitisk sak», noe som «har mindre betydning enn klassekamp og ideologiske spørsmål», som «bare har interesse for upolitiske teknokrater» osv.

Den reaksjonære propagandaen etter oppgjøret med «firerbanden» har i ett års tid terpa på denne melodien. Den blir også sunget av folk som kaller seg «marxister», ja tilmed noen som har likt å si at de «bygger på Mao Tsetungs tenkning». Men i virkeligheten er sånt snakk uforenelig med sjølve grunnlaget for marxismen. Å sette den økonomiske politikken i motsetning til «klassekampen» er en absurditet, fordi det nettopp er forholdet til produktivkrefter og fordeling av det som blir produsert som danner grunnlaget for at det oppstår klasser og klassekamp. Den økonomiske politikken er ett av de viktigste områdene som klassekampen dreier seg om. Om Kina f.eks. skal konsolidere folkekommunene eller ikke kan følgelig ikke beskrives som «et økonomisk spørsmål» som står i «motsetning til klassekampen» det er en av de sakene klassene kjemper mot hverandre for å avgjøre. Utviklinga av økonomien er en av de sakene som bestemmer om *sosialismen* skal overleve eller ikke og kan derfor sjølsagt aldri bli en «upolitisk» sak.

**Den første 5-årsplanen i Sovjet
et spørsmål om klassekamp**

Den første store helhetsplanen for utviklinga av et sosialistisk lands økonomi var Sovjets berømte 5-årsplan i 1928. Historia viser at den slett ikke var noe produkt av «upolitiske teknokrater» og den oppsto absolutt ikke «utafør klassekampen»:

Etter Oktoberrevolusjonen og intervensjonskrigene var mye av Sovjets industri ødelagt og økonomien var sterkt svekka. Fra 1921 lanserte derfor Lenin «Den nye økonomiske politikken» (NEP) som gikk ut på å tillate en begrensa utvikling av kapitalistisk virksomhet i produksjon og handel for å få økonomien på fote igjen. Dette var et «nødvendig onde», og det førte også til en rask utvikling av kapitalister — såkalte «NEP»-menn.

Den første 5-årsplanen betydde den definitive avslutninga av NEP-perioden og slutten på kapitalistisk virksomhet av betydning i industri og handel i stor målestokk. Samtidig starta den storstilte kollektiviseringa av jordbruket. Dette tilføyde borgerskapet et voldsomt hardt slag, erstatta småborgerlig jordbrukseiendom med sosialistisk eiendom på landsbygda, og styrka proletariatets stilling i Sovjetunionen og hele verden enormt.

5-årsplanen var utforma gjennom en rad politiske kamper i kommunistpartiet sjøl. En tendens, som bl.a. Trotski sto for, ville avslutte NEP og starte svære investeringer i industrien på et tidspunkt da økonomien ikke var kommet på fote igjen. Det ville ført til sammenbrudd for sovjetøkonomien, det ville vendt den store massen av bønder mot sosialismen og proletariatet og ført til kontrarevolusjon. En annen tendens, som bl.a. Bucharin sto for, ville la NEP-virksomhet og privat jordbruk fortsette inn i ei ubestemt framtid uten å ta tiltak for å bli kvitt det. Disse folka argumenterte med at sånn virksomhet ville forsvinne «av seg sjøl», uten svær politisk kamp og kraftige tiltak i økonomien. Det uttrykket de brukte var at

**«FIRERBANDEN» — MARXISTER
ELLER REVISJONISTER**

denne typen kapitalisme kunne «vokse over i sosialismen»...

Under ledelse av Stalin avviste bolsjevik-partiet begge disse feilaktige tendensene og utforma den første 5-årsplanen. Historiske erfaringer har seinere vist at det fantes store politiske svakheter ved linja for planlegginga, som vi nettopp har vært inne på. Men det kan ikke rokke ved at *hovedsida* ved denne planen var at den var marxistisk og avviste revisjonistisk økonomisk politikk som bl.a. Trotski og Bucharin sto for. Med sine feil var 5-årsplanen et historisk framsteg for menneskeheten og en viktig seier for verdensrevolusjonen.

Historia om verdens første sosialistiske 5-årsplan illustrerer åssen kampen mellom proletariatet og borgerskapet blir ført på dette området. Kampen går *for eller mot plan*. Om det lykkes borgerskapet å hindre sosialistisk helhetlig planlegging, så får også de spontane kreftene som virker i retning av å gjenoppbygge kapitalismen fritt spill. Når linja med å utvikle plan har seira går kampen videre om *hovedlinja for planen*. Skal planen styrke og videreutvikle sosialismen eller underminere den og føre til at den degenererer? Dette er kamp mellom borgerlige og proletariske linjer, klassekamp.

**Proletariatet må kjempe for plan
— borgerskapet mot**

Sosialismen — den samfunnsforma der det fortsatt finnes klasser, men der proletariatet har herredømme over staten og over utviklinga av økonomien — *kan ikke* eksistere *uten* virkelig planlegging, akkurat som kapitalismen ikke kan eksistere *med* virkelig planlegging. Det har å gjøre med proletariatets og borgerskapets grunnleggende natur som klasser, og det har å gjøre med grunnlovene for det sosialistiske og det kapitalistiske økonomiske systemet.

Om dette sier Stalin:

«Hovedtrekkene og hovedkravene i den moderne kapitalismens økonomiske grunnlov kunne formuleres omtrent på følgende måte: oppnåelse av maksimal kapitalistisk profitt gjennom utbytting, ruining og utarming av folkeflertallet i vedkommende land, gjennom trellbinding og systematisk plyndring av folkene i andre land, især i tilbakeliggende land, og endelig gjennom kriger og militarisering av folkeholdningen som utnyttes til å sikre de høyeste profitter.»

(Stalin: *Marxismen og språkvitenskapen, Sosialismens økonomiske problemer*. Oktober s. 88.)

«Fins det en økonomisk grunnlov for sosialismen? Ja, det gjør. Hva er de vesentlige trekk og krav i denne loven? De vesentlige trekk og krav i sosialismens økonomiske grunnlov kan formuleres omtrent slik: sikring av den maksimale tilfredsstillelse av hele samfunnets stadig voksende materielle og kulturelle behov gjennom uavbrutt øking og forbedring av den sosialistiske produksjon på grunnlag av den høyeste teknikk.»

(Samme sted. s. 90.)

Åssen kan borgerskapet under frikonkurrensekapitalismen skaffe seg gjennomsnittspofitt og monopolene under imperialismen skaffe seg maksimalprofitt? Opplagt ikke ved å ta hensyn til utviklinga av produksjonen som helhet, og samordne økninga av sin produksjon og sitt salg med økninga av andre kapitalisters produksjon og salg, sånn at det *ikke* oppstår overproduksjon. Opplagt *bare* gjennom en voldsom *kamp* mot andre borgere, gjennom *kamp* mellom monopolgrupper der den enkelte kapitalisten og det enkelte mono-polet søker å sikre *for seg sjøl* størst mulig omsetning og størst mulig profitt, *uansett* åssen det går *andre* kapitalister. Den enkelte kapitalisten har sjølsagt interesse av at hele den kapitalistiske

«FIRERBANDEN» — MARXISTER
ELLER REVISJONISTER

Planlegging er en nødvendig forutsetning for å kunne bygge sosialismen, «firerbanden» saboterte alt som het planlegging. Her fra et diskusjonsmøte blant bøndene i Shansi-provinsen.

økonomien går godt, men bare opp til det punkt der det ikke kolliderer med hans egne interesser av å maksimere profitten. I det øyeblikket helheten og hans egne interesser kolliderer, må han i regelen sette sine egne høyest. Åssen kan det da være snakk om noen virkelig effektiv helhetsplanlegging? Åssen kan proletariatet sikre maksimal tilfredsstillelse av hele samfunnets behov gjennom stadig økning og forbedring av produksjonen? Opplagt bare gjennom å samordne hele produksjonen stadig bedre, gjennom å økonomisere stadig bedre med hele samfunnets ressurser. (Vi skal seinere komme tilbake til hvorfor det aldri kan være snakk om å bygge «sosialisme» på grunnlag av små, gjensidig uavhengige økonomiske kollektiver slik anarkistene og noen angivelige «marxister» — trur.) Det betyr at sosialismen kan bare fungere så lenge det finnes en plan, kan aldri fungere uten plan. Det kan kort og godt ikke eksistere noe sosialistisk økonomisk system uten en sosialistisk økonomisk planlegging.

Vi sa at dette henger sammen med prole-

tariatets og borgerskapets klassenatur. Enkelt uttrykt kan vi framstille dette sånn:

En kapitalist kan drive kapitalistisk virksomhet bare han har litt kapital (f.eks. en maskin, litt råvarer og litt penger til å lønne arbeidere med) uavhengig av hva alle andre kapitalister driver med, ja noen ganger kan han tilmed drive kapitalistisk virksomhet sjøl om produksjonsforma som dominerer samfunnet som helhet ikke er kapitalistisk. Kapitalistisk virksomhet har vært drevet i land som er hovedsakelig føydale eller — sosialistiske. Det er økonomisk mulig for en gruppe kapitalister å drive kapitalistisk virksomhet i det sosialistiske Kina, så lenge de klarer å unngå lovens lange arm som illegaliserer sånn virksomhet.

Ei gruppe proletarer derimot, kan ikke utvikle sosialistisk økonomisk virksomhet gjennom å slutte seg sammen rundt en maskin, gjennom å ta over en fabrikk eller ei bygd. Sosialisme kan arbeiderklassen bare skape i et helt land (eller, i høyden, i en stor del av et land, slik som i den nordlige delen

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

av Vietnam) der proletariatet har kontrollen over en stor mengde forskjellige produksjonsmidler og kan samordne produksjonen på mange forskjellige områder: Kan drive både jordbruk, gruvedrift, industriproduksjon, transport, kontrollere distribusjonen fram til forbrukerne osv, og kan *undertrykke* innenlands kapitalistisk virksomhet og sperre utenlandsk kapitalistisk virksomhet ute. Sjøl om ei gruppe kommunistiske arbeidere i Norge helt *legalt* kan skaffe seg kontroll, f.eks. over en fabrikk (gjennom å samle inn penger til den og kjøpe den), så er det *økonomisk* umulig for dem å skape *sosialisme* på denne fabrikk. Uansett hvor kommunistiske disse arbeiderne er, så kjøper de råvarer og er avhengig av kreditter fra kapitalister og de selger på et kapitalistisk marked. Deres fabrikk må fungere som en kapitalistisk fabrikk eller gå under. Og derfor har også arbeiderkooperasjon under kapitalismen i regelen enten gått under eller blitt grunnlaget for nye kapitalistiske monopoler, sånn som Kooperasjonen i Norge.

Kapitalistene kan utvikle kapitalistisk virksomhet som enkeltindivider. Proletarene kan utvikle sosialistisk økonomisk virksomhet bare i et helt land og som kollektiv. Kapitalismen er i sin natur anarkistisk og individualistisk. Sosialismen er i sin natur kollektivistisk og disiplinert. Kapitalistene kan i visse tilfeller utvikle kapitalisme under sosialismen sjøl om det er forbudt. Proletarene kan aldri utvikle sosialisme under kapitalismen sjøl om de får lov til å prøve. Kapitalistene kan aldri ifølge sin klassenatur gjennomføre noen virkelig samfunnsmessig økonomisk planlegging. Proletarene må ifølge sin klassenatur kjempe for samfunnsmessig økonomisk planlegging.

«Økonomer» mot «ideologer» — et falskt skille

Det går følgelig heller ikke an å innføre noe skille mellom de politikere under proletariatets diktatur som interesserer seg

for «økonomi» og framstille dem som «pragmatikere» og folk som «ikke bryr seg om teori og ideologi» og stille dem opp mot politikere som «ikke interesserer seg for økonomi», som «legger hovedvekta på ideologisk renhet» og som «er mer ortodokse marxistiske teoretikere». Denne måten å skille på — som de borgerlige vulgærframstillingene av klassekampene i Kina flommer over av — *må* være falsk og usann.

Det virkelige skillet mellom politikere under proletariatets diktatur går ikke mellom «økonomer» og «ideologer» men mellom revisjonister og marxister, mellom borgerlige og proletariske politikere. En marxistisk, proletarisk politiker interesserer seg *både* for linjespørsmål i ideologien og økonomien. Sjølsagt kan det finnes *borgerlige* politikere under sosialismen som bare snakker om produksjon og ignorerer spørsmål om ideologi og marxistisk teori. Men deres motpol er *proletariske* politikere som kjemper for ei *riktig* utvikling av produksjonen og *også* tar et grep om ideologiske og teoretiske spørsmål. Folk som kjemper for ei *borgerlig* linje og konsentrerer seg om økonomisk politikk kan aldri bekjempes med framgang av andre som *bare* snakker om ideologi og teknologi og lar økonomien segle sin egen sjø. Resultatet blir det samme: kapitalismen gror, økonomiske problemer vokser, motsigelser blir ikke løst, sosialismen går under.

Marxismens klassikere forener økonomi og politikk

Virkelige marxister, som Marx, Engels, Lenin, Stalin og Mao, er *hverken* «økonomiske pragmatikere» eller «folk som ikke legger vekt på økonomi og konsentrerer seg om teori». Det er unødvendig å peke på at alle de 5 marxistiske klassikerne via stor oppmerksomhet til «ikke matnyttige» teoretiske og ideologiske spørsmål, og skreiv om filosofi, naturvitenskap, idehistorie, kunst og kultur osv. Ingen kan kalle dem «pragmatikere». På den andre sida er det

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

også helt klart at de alle sammen la svært stor vekt på økonomi og på økonomisk planlegging under sosialismen. At Kapitalens forfatter Marx og assistenten Engels interesserte seg for økonomi behøver vi ikke å dokumentere! Vi vil likevel minne om at alt i 1848—1850 utarbeida Marx og Engels flere konkrete lister over økonomiske tiltak som proletariatet skulle gjennomføre dersom det fikk makta i Tyskland (Marx og Engels rekna i denne perioden med at det var muligheter for at en proletarisk revolusjon kunne seire i Tyskland på kort sikt.) Lenins verker fra tida etter 1917 inneholder brev og artikler der han gang på gang kritiserer mangelen på arbeid med økonomisk planlegging og foreslår mange konkrete tiltak for å utvikle produksjonen. Stalin og Mao skal vi komme rikelig tilbake til.

Felles for Lenin, Stalin og Mao, som alle arbeida mye med spørsmålet om plan, er at ingen av dem oppfatta plan «bare» som et økonomisk spørsmål i snever forstand, men som et nødvendig redskap for proletariatet.

Planen er uttrykk for proletariatets diktatur

Forfatterne av denne artikkelen mener det er riktig å slå fast at *den økonomiske helhetsplanen er et uttrykk for proletariatets diktatur under sosialismen*. Uten plan — ikke noe proletarisk herredømme over økonomien i landsmålestokk. *Planen er det midlet proletariatets diktatur bruker for å sikre at det arbeidende folket får tilstrekkelig med livsmidler, at proletariatets diktatur får våpen til å forsvare seg med osv. Den er også et redskap proletariatets diktatur bruker for å endre eiendomsforholda, for å hindre at lokale bedriftsledelser og jordbrukskooperativer meler sin egen kake på bekostning av hele det arbeidende folkets interesser, for å hindre den spontane utviklinga av kapitalisme og styrke den sosialistiske økonomien kvantitativt og kvalitativt*. Vi kunne fortsette å ramse opp hva proletariatet ønsker å oppnå gjennom

planen. *Som sammenfatning kan vi si at planen har til hensikt å undertrykke gamle borgerlige ting og fremme nye sosialistiske ting i økonomien. Dens klassekarakter er at den tjener proletariatet og skader borger-skapet.*

Følgelig blir det også bare tull å snakke som om det er spesielt «borgerlig» eller et uttrykk for «dårlig marxisme» å være interessert i plan og økonomisk planlegging under sosialismen, mens det skal være «proletarisk» og «marxistisk ortodoksi» å ikke bry seg om økonomi og plan. Alle virkelige marxister legger stor vekt på planspørsmål, sånn som Lenin, Stalin og Mao gjør det. Den som går inn for en borgerlig utvikling av økonomien er ingen marxist men den som vil ignorere økonomi og planspørsmål under sosialismen, er heller ingen marxist.

Maos linje for å utvikle sosialismen i Kina

Vi har tatt for oss noen av grunnene til at marxistene ser det å utvikle produksjonen og skape en riktig økonomisk planlegging som et avgjørende spørsmål i kampen for å skape et sosialistisk samfunn og gå videre fram i retning av sosialismen. Vi gjentar: vi har ikke gitt noen fullstendig framstilling av dette spørsmålet. Hensikten er polemisk: å av-vise «revolusjonære» revisjonistiske tullebukker og falskmyntere som akkurat i dag messer at det er «mot maoismen» å bry seg med økonomi. Vi har ikke gjengitt synspunkter vi har funnet på sjøl, men referert saker som bør være barnelærdom for folk som virkelig har studert Marx, Engels, Lenin, Stalin og Mao Tsetung. Vi ønsker å vise sammenhengen mellom de forskjellige klassikerne når det gjelder synet på produksjon og planlegging, og at i denne sammenhengen står Mao ikke i motsetning til tidligere marxister, men som en arvtaker av deres verk som utvikler det videre.

Mao sa i 1956:

«FIRERBANDEN» – MARXISTER
ELLER REVISJONISTER

«Den sosialistiske revolusjon tar sikte på å frigjøre produktivkreftene» slo Mao fast i 1956. Utviklingen av avansert teknologi i produksjonen er en forutsetning for å øke produksjonen og sikre den sosialistiske økonomien. Her fra en ny maskin på en bilfabrikk i Shanghai som har gjort produksjonen 7 — 8 ganger mer effektiv.

«Den sosialistiske revolusjon tar sikte på å frigjøre produktivkreftene. Overgangen fra individuelle til sosialistiske, kollektive eiendomsforhold i landbruket og håndverket, og fra kapitalistiske til sosialistiske eiendomsforhold i den private industri og handel vil uvilkårlig føre til en veldig frigjøring av produktivkreftene. Dermed skapes de sosiale forutsetningene for en veldig utvikling av industri- og landbruksproduksjonen.»

(Tale på den øverste statskonferanse 25. januar 1956. s. 28 i «sitatboka».)

Dersom dette *ikke* var uttalt av Mao sjøl, men av en av KKP's nåværende ledere som har bekjempa «firerbanden» så skulle vi

uten tvil fått høre at denne uttalelsen var meget «pragmatisk» og «revisjonistisk». Både den vestlige borgerpressas «pekingologer» og revisjonistiske, anti-kinesiske «maoister» ville ganske sikkert skråsikkert slå fast at uttalelsen viste at «nå forkastes maoismen» og «nå er det produksjonen og ikke marxismen som blir sett som viktig». Sitatet er svært bra, både fordi det er riktig og fordi det akkurat i dag kan stilles som en gravstøtte over disse illeluktende revisjonistiske framstøta for å forvirre folk og skille de arbeidende massene fra Kina. Mao er død, men hans linje lever og kjemper. Den døde Mao har etterlatt seg verker som er mektigere enn disse levende svindlerne, de som forsøker å forvrengt Maos linje og forfalske hans ord ender som vandrende politiske lik.

«FIRERBANDEN», MARXISTER ELLER REVISJONISTER

Sett i lys av den marxistiske teoretiske arven som vi har gått litt inn på, skjønner vi at Maos ord ikke er «pragmatiske» eller «i strid med marxismen». De er i dypeste forstand *programmatiske* og uttrykker at Mao tenkte og handla på grunnlag av at han mesterlig beherska marxismen.

Maos viktige verk «De ti viktigste forholda»:

Denne uttalelsen er ikke tilfeldig og står ikke aleine. I 1956 laga også Mao det svært viktige verket om «De ti viktigste forholda». Denne artikkelen bygde på ei oppsummering av arbeidet på forskjellige områder som politbyrået i KKP's sentralkomite hadde gjort. «Fra disse rapportene har det politiske byrået slått fast flere problem som gjelder sosialistisk oppbygging og sosialistisk om-danning. Alt i alt koker de ned til ti problemer, eller ti viktige forhold.» (Mao)

Av disse «ti viktige problemene» behandler Mao *først* fem viktige *økonomiske*. Vi skal ikke referere dem (det er litt over 7 sider og leserne kan sjøl finne dem hos Mao). Den som leser disse sidene vil finne at Mao diskuterer linjene for utviklinga av produksjonen, åssen Kina skal oppnå en så sterk vekst i både lett- og tungindustri som mulig, bygge ut industrien i ulike deler av landet, kombinere sterk økonomi med modernisering av forsvaret... sørge for at levestandarden til de arbeidende massene vokser etter som produksjonen øker. Mao diskuterer linjespørsmål, han legger i virkeligheten opp kursen for planlegginga gjennom flere fem-årsplaner framover, ut fra målsettinga «...bygge Kina opp til et mektig sosialistisk land» som åpner og avslutter artikkelen.

Maos ønska et moderne utvikla Kina

«De ti viktigste forholda» gir intet belegg for snakk om at Mao var «likegyldig når det gjaldt Kinas modernisering» eller liknende uhyrlige fantastier.

«I naturvitenskapene er vi temmelig tilbaketilleggende, og her bør vi anstrenge oss særskilt for å lære av fremmede land.

Vi må avvise og kritisere alle dekadente borgerlige systemer, ideologier og levevis i fremmede land med fasthet. Men dette må ikke på noen måte hindre oss i å lære oss framskredene vitenskap og teknikk fra de kapitalistiske landa, og hva som enn er vitenskapelig i den måten de styrer bedriftene på. I de industrielle utvikla landa driver de bedriftene sine med færre folk og større effektivitet, og de veit hvordan de skal gjøre forretninger. Alt dette må vi lære oss godt i samsvar med våre egne prinsipp, slik at arbeidet vårt kan bli forbedra. De som har gjort engelsk til sitt fag arbeider ikke hardt med det lenger nå om dagen, og vitenskapelige arbeider blir ikke oversatt til engelsk, tysk, fransk og japansk lenger for å utveksle dem med andre land. Dette er også en slags blind fordom. Verken den avvisinga av alt fremmed som ikke trekker skiller, enten det gjelder vitenskap, teknikk eller kultur, eller den etterlikninga av alt utenlandsk som ikke trekker skiller, har noe til felles med den marxistiske holdninga, og det tjener ikke saka vår på noe vis.

...før i tida var Kina et kolonialt og halvkolonialt land, ikke ei imperialistmakt, og Kina blei alltid kua av andre. Industrien og jordbruket er ikke utvikla og det vitenskapelige nivået er lavt. Bortsett fra det svære territoriet, de rike ressursene, det store folketallet, ei lang historie, «Drømmen om det røde rommet» i litteraturen, osv., er Kina andre land underlegent på mange vis, og har ingen grunn til å bli innbilsk.»

(Mao: «De ti viktigste forholda»
Oktober s. 27—28)

Maos gjør ikke feilen med å dyrke alt fremmed, han går inn for å lære kritisk. Han ser

**«FIRERBANDEN» — MARXISTER
ELLER REVISJONISTER**

fordelen ved at Kina er fattig og utvikla, som et «blankt ark som er fint å skrive på. Men han har ingenting til felles med den reaksjonære kvasi «radikale» «fattigdomskommunismen» som vil ha det til å være en fordel at et sosialistisk land *fortsetter* å være utvikla og *er mot* at det behersker avansert produksjon og teknologi og har et høyt kunnskapsnivå. «... de driver bedriftene med færre folk og større effektivitet og veit åssen de skal gjøre forretninger. Alt dette må vi lære oss godt i samsvar med våre egne prinsipper»...«nå lager vi både fly og biler...» «...de som har gjort engelsk til faget sitt arbeider ikke lenger hardt med det nå om dagen...»

**Maos strategiske plan:
Moderne Kina, år 2000**

På grunnlag av erfaringene med den sosialistiske oppbygginga i 50-åra laga Mao en stor strategisk plan for å gjøre Kina til et industrialisert land med en utvikla økonomi til år 2000. Denne strategiske planen fra 50-åra fortsatte han å arbeide etter livet ut. På den 4. nasjonale folkekongressens 1. sesjon i januar 1975 rapporterte Chou En-lai om stoda og oppgavene framover:

«Sosialistisk revolusjon er den kraftige maskinen i utviklingen av de sosialistiske produksjonskreftene. Vi må holde fast på prinsippet «Ta et grep om revolusjonen, fremme produksjonen og annet arbeid og beredskapen mot krig» og med revolusjonen som herre arbeide hardt for å øke produksjonen og farten i den sosialistiske oppbyggingen, slik at det sosialistiske systemet vårt vil få et mer solid materielt grunnlag.

Etter instruks fra Formann Mao ble det i rapporten om regjeringens arbeid til Den tredje nasjonale Folkekongressen foreslått at vi kanskje kunne betrakte utviklingen av den nasjonale økonomien vår i to trinn fra begynnelsen av Den tredje femårsplanen: det første trinnet er å trygge et uavhengig og

nokså omfattende industrielt og økonomisk system på 15 år, det vil si før 1980; det andre trinnet er å fullføre den omfattende moderniseringen av jordbruk, industri, nasjonalt forsvar og vitenskap og teknologi før slutten av århundret, slik at den nasjonale økonomien vår kommer til å rykke framover i første rekke i verden.

Vi bør oppfylle eller overoppfylle Den fjerde femårsplanen i 1975 for å forsterke grunnlaget for fullføringen av det første trinnet før 1980 slik en så det ovenfor. I lyset av situasjonen hjemme og i utlandet er de neste ti årene avgjørende for fullføringen av det en har sett for seg i de to trinnene. I denne perioden skal vi ikke bare bygge et uavhengig og nokså omfattende industrielt og økonomisk system, men skal marsjere mot det strålende målet som er satt for det andre trinnet. Med dette målet i tankene vil statsrådet trekke opp en langtrekkende tiårsplan, femårsplaner og årsplaner. Departementene og kommisjonene under statsrådet og de lokale Revolusjonskomiteene på alle plan og helt ned til industri- og gruveforetak og produksjonslag og andre grasrotenheter bør alle vekke massene til å utarbeide planene sine gjennom omfattende diskusjoner og streve for å nå det strålende målet vårt før tiden.

For å kunne fortsette å ekspandere den sosialistiske økonomien vår bør vi holde fast på generallinjen om å «Satse alt, sette høye mål og oppnå større, raskere, bedre og mer økonomiske resultater i byggingen av sosialismen» og fortsette med å anvende politikken med å «Ta jordbruket som grunnlaget og industrien som ledende faktor» og rekken av politiske tiltak med å gå på to bein. Vi bør utarbeide den nasjonale økonomiske planen med følgende prioritet: jordbruk, lettindustri, tungindustri. Vi bør gi fullt spillerom for initiativet til både sentrale og lokale myndigheter under statens enhetlige planlegging. Vi bør sette ut i livet «Dokumentet fra Anshan Jern- og stålkompani» på enda bedre vis og utdype massebevegelsene — «Lære av Taching i in-

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

Mekanisering av jordbruket er en viktig del av planen om å gjøre Kina til et industrialisert land med utvikla økonomi til år 2000, som ble sabotert av «firerbanden». Her fra folkekommunen «Kungpang».

dustrien» og «Lære av Tachai i jordbruket».

Maos linje for utviklinga av eiendomsforholda i jordbruket

Når det gjelder Maos linje for planmessig utvikling av økonomien må vi nevne en sak til: Maos strategiske plan for utviklinga av produksjonsforholda og spesielt for omforminga av eiendomsforholda i jordbruket.

Maos leda personlig kampen for utvikling av sosialistisk eiendom i jordbruket i Kina. I skarp kamp mot borgerskapet summerte han opp erfaringene fra revolusjonen på landsbygda i Kina og stilte oppgava å skape *folkekommuner*: ei ny form for kooperativ sosialistisk eiendom på landsbygda, tidligere ukjent i noe sosialistisk land, som forener jordbruksproduksjon, småindustri og forsvar. Mot seg hadde han Krustsjov, Liu Shao-chi, revisjonistiske ledere med stor makt som alle sammen angrep folkekommunene som «utopiske» og gjorde det de

kunne for å få dem til å bryte sammen. Mao ga verdifulle bidrag til den klassiske marxistiske litteraturen i kampen for å forsvare folkekommunene, flere av dem vil bli tilgjengelige nå som bind 5 og etterfølgende bind av «utvalgte verker» kommer.

Maos stoppa ikke opp ved overgangen fra småbondejordbruk til sosialistisk gruppeeieendom. Han pekte også ut veien framover fra gruppeeieendom til full samfunnsieieendom i jordbruket. Dette er et svært viktig prinsipielt spørsmål. Opp til nå har aldri noe sosialistisk land utvikla seg så langt at det er blitt slutt på gruppeeieendommen i jordbruket og all jord er blitt samfunnets felleseieendom. Vi veit at dette er et helt nødvendig trinn som utviklinga av eiendomsforholda må gå gjennom. Mao pekte på hvordan dette må gjøres under forhold som i Kina, der det er folkekommuner.

«Framsteget fra at kommunen har ufullstendig eie, til at kommunen har fullstendig og eneste eie er en prosess

«FIRERBANDEN» — MARXISTER
ELLER REVISJONISTER

der produksjonsnivået til de fattige produksjonslagene blir heva til nivået til de mer velstående produksjonslaga. Og en prosess der de offentlige akkumulasjonsfonda til kommunen blir utvida, industrien som kommunen driver blir utvikla og mekaniseringa og elektrifiseringa av jordbruket, og industrialiseringa av kommunen og hele landet blir gjort til virkelighet. Sjøl om de tinga som kommunen eier direkte slik som kommunestyrted bedrifter og andre tiltak for offentlig akkumulasjon eller velferd som kommunen styrer, fortsatt er begrensa, er det i dette at vår store og lysende håp ligger.»

(Mao Tsetung, fra Peking Review nr. 2, 1977)

Mao sloss for den samme økonomiske politikken i mer enn 20 år

Det vi har gitt her er noen deler — riktignok svært viktige og sentrale deler — av Maos syn på utviklinga av produksjonen og den langsiktige økonomiske planlegginga av økonomien i Kina. Heller ikke dette utgir vi for å være ei fullstendig og balansert framstilling av Maos syn. Denne framstillinga er også *polemisk*.

Den har til hensikt å vise at Mao alltid er *marxist* i sin behandling av spørsmål om produksjon og økonomisk plan. Når det gjelder utviklinga av klassekampen i kulturen og kampen mot byråkrati i partiet og staten handla Mao alltid som marxist. Han bygde på de tidlige klassikerne, summerte opp positive og negative erfaringer fra andre land og trakk stadig lærdommer fra klassekampen i Kina sjøl, slik fordypa han stadig kampen mot borgerskapet og kritikken av revisjonismen på disse områdene. Det går ikke an å påstå at Mao hadde *ei* linje i disse spørsmåla f.eks. i 1955 og ei helt annen linje f.eks. etter 4 års kultur-revolusjon i 1970. Mao kjempa hele tida på

grunnlag av den samme marxistiske linja, og ettersom han vant erfaringer og gjorde nye analyser tok han nye initiativ. Den store proletariske kulturrevolusjonen var et viktig initiativ som Mao tok på grunnlag av erfaringer han hadde gjort opp til 1966, og den blei veileda av verker han hadde skrevet mange år før, som «om den riktige løsinga av motsigelser i folket» fra 1956. På samme måten var det den samme marxistiske linja for *økonomien* som Mao fulgte i 1955 og 1975. Slik Mao stadig gjentok at det er klassekamp under sosialismen, at man må skille korrekt mellom antagonistiske og ikke-antagonistiske motsigelser, at 95% av kadrene er bra og kan forene seg osv, slik gjentok han også stadig prinsippene for den økonomiske utviklinga av Kina som finnes både i «De ti viktigste forholda» og som er gjentatt av Chou En-lai i rapporten til den 4. folkekongressen. Mao sto ikke stille, han undersøkte, analyserte og lærte alltid. Men det finnes ikke «2 atskilte Mao-er» en «1955-Mao» og en «1975-Mao». Det finnes en Mao: den store marxistiske lederen som i 60- og 70-åra bekrefta og utdypa den linja han kjempet fram i strid med revisjonismen for bygginga av sosialismen i 50-åra.

Mao var ikke schizofren. Han snudde ikke 180 grader, blei aldri «frelst» slik at han «måtte bryte med sitt tidlige syndige liv». Både når det gjaldt kultur, økonomi og andre store spørsmål gikk Mao ut fra marxismen-leninismen, som han videreutvikla gjennom å anvende den på forholda i Kina og i verden i vår tid. Det gjorde han i 1936, 1956 og 1966. Det er derfor vi kan slå fast at verkene hans fra 20-åra til 70-åra utgjør et sammenhengende hele, en helstøpt videreutvikling av marxismen-leninismen til Mao Tsetungs tenkning. «Hvor kommer de riktige tankene fra» (1963) og «Bekjemp bokdyrkelsen» (1930) er skrevet av den samme, store klassiske teoretikeren, ikke av en mann som i mellomtida har gjennomgått en personlighetsforvandling.

«FIRERBANDEN» — MARXISTER

ELLER REVISJONISTER

Fantasteriene om «Mao som ikke brydde seg om produksjon»

Er ikke dette sjølsagtheter? Jo, det er det. Men er det da nødvendig å bruke så mye plass på å forklare det som er sjølsagt? Desverre må vi det. For i en verden der det finnes klassekamp vil det også alltid være nødvendig for reaksjonære, døende krefter å forfalske virkeligheten og benekte det sjølsagte.

I den første artikkelen om firerbanden kalte vi den imperialistiske propaganda-maskinen i øst og vest for *muddervulkanen*. En av de sakene som det virkelig blir spredd uhyre tjukke lag av mudder over for tida er nettopp det sjølsagte faktum at det var sammenheng i Maos politiske linje. Sammenheng mellom Mao og de marxistiske klassikerne som kom før ham, og sammenheng mellom det han gjorde mens han var ung og mens han var gammel.

Alle slags vestlige «Kina-eksperter», bladsmørere i Tass og pro-sovjetiske «maoister» vil absolutt skjule at Mao hadde en økonomisk politikk. Det er «kjent for alle» at Mao «var bare interessert i ideologisk renhet» og «ikke brydde seg så mye om produksjonen». Dette legger grunnlaget for et revisjonistisk framstøt langs to linjer. På den ene sida prøver propagandakverna å skape et inntrykk av at formann Mao var en idealistisk utopist som ikke forsto den marxistiske sannheten om at sosialismen må ha et materielt fundament. Slik forsøker revisjonistene å underminere den veldige tilliten verdens folk har til vår tids største marxist, Mao Tsetung. På den andre sida har det lagt grunnlag for en forvrengt oppfatning av *marxismen*, særlig hos en del ungdom som har blitt tiltrukket av marxismen gjennom 60- og 70-åra. De har fått det inntrykket at produksjonen er et sekundært spørsmål under sosialismen og har ikke fått noen virkelig forståelse av hva marxismen-leninismen Mao Tsetungs tenkning lærer om dette spørsmålet.

Påstandene om Mao som «ignorerte

produksjonen» kan bare vinne fram så lenge fakta om Kina og Maos egne uttalelser er ukjent. For bare litt opplysning sprekker disse løgnene som troll ved soloppgang. Derfor har også muddervulkanen utvikla noen standardiserte bortforklaringer som blir brukt når virkeligheten blir for sjenerende.

Om Den fjerde nasjonale folkekongressen i 1975 heter det at det som blei lagt fram var «ikke Maos linje», men det var «Chou En-lais pragmatiske linje» eller tilmed «Teng Hsiao-pings pragmatiske linje».

Om artikkelen om «De ti viktigste forholda» heter det at «den blir offentliggjort nå fordi den samsvarer med parti-ledelsens pragmatiske linje» og at det representerer «Mao før kulturrevolusjonen».

Men hva er logikken i det? Nettopp at «Mao var schizofren», og at «det finnes to Mao-er» en «før kulturrevolusjonen-Mao» og en «etter kulturrevolusjonen-Mao». Når Chou i 1975 rapporterte om den langsiktige planen som Mao hadde utvikla i 50-åra, så *må* revisjonistene ha det til at det betyr at «Chou gikk mot Mao og de *må* operere med en mystisk «omvendelse» av Mao «vekk fra produksjonen under kulturrevolusjonen». Riktignok sa Mao aldri noe om at han var blitt mot planlegging, mot en sterk industri, en utvikla økonomi osv. — og hvorfor skulle Mao si noe så dumt? Riktignok går de, som påstår at Chou i 1975 gikk mot Mao, sjøl mot alt som er kjent og kan bevises, mot Maos egne ord og innvikler seg i reint fantasi og absurde påstander. Likevel *må* revisjonister, moskva-«maoister» og «pekingologer» fortsette å terpe på denne påstanden.

For ellers går ikke kabalen deres opp. For ellers går det ikke an å holde på at «Kina bryter med Maos politikk». For det er bare gjennom å gi en absurd og løgnaktig framstilling av Maos *egte* syn at det er mulig å framstille «firerbanden» som Maos «*elever*» og KKP's nåværende ledere som «pragmatikere» som «avskaffer maoismen».

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

Hva Mao mente: Oppsummering

Når det gjelder Maos egen linje kan vi altså slå fast: — Mao var sjølsagt ingen «motstander av produksjonsøkning», ingen «motstander av teknologi og modernisering». Han var tilhenger av «å bygge opp Kina til et mektig sosialistisk land» gjennom å skape en sterk produksjon og utvikla økonomi.

— For å oppnå dette gikk Mao inn for: Å skape et uavhengig og nokså omfattende industrielt og økonomisk system før 1980 og — å gjennomføre en modernisering av jordbruk, industri, forsvar og økonomi innen år 2000. Han utvikla denne linja i 50-åra og arbeidet for den til sin død.

— Han utvikla ei lang rekke prinsipper for den økonomiske planlegginga når det gjaldt forholdet mellom ulike sektorer, når det gjaldt utviklinga av lønningene, videreutviklinga av eiendomsforholda, når det gjaldt utvikling av vitenskap og teknikk, når det gjaldt å lære kritisk av utlandet osv.

Dette er, svært knapt uttrykt, noen av hovedtrekka for Maos egen linje for utvik-

linga av økonomien i Kina. Denne linja er tvers gjennom marxist-leninistisk, den er en videreutvikling av linja til Marx, Engels, Lenin og Stalin for den sosialistiske økonomien og representerer den høyeste utviklinga av den marxistiske teorien for dette opp til vår tid. Når vi skal avgjøre om forskjellige politikere kjemper for eller mot Maos linje i økonomiske spørsmål må vi ta utgangspunkt i denne *virkelige* linja til Mao. Vi kan ikke ta utgangspunkt i de gjengse borgerlige propagandapåstandene om hva Mao sto for, fordi de er akkurat like «vitenskapelige» og «sannferdige» som astrologispaltene i ukebladene. Folk som vil forberede framtida si gransker omgivelsene sine og gidder ikke slå opp i et horoskop. Folk som vil studere hvem som står for hva i Kina bør legge den borgerlige skvalderjournalistikken til side og heller med egne øyne se på hva Mao sjøl sier.

O.K. vi skal gjøre det. Vi skal nå gå over til å se *hvem* i Kina som i *praksis* støtter Maos linje for utviklinga av økonomien og hvem som i *praksis* bekjemper den.

V. 2. «FIRERBANDEN»S LINJE FOR IKKE Å UTVIKLE ØKONOMIEN OG IKKE KJEMPE MOT BORGERLIG RETT

Skal vi tru på det borgerlige propaganda-skvalderet særprega «firerbanden» seg ved at den bestod av «teoretikere». Særlig Chang og Yao fikk et visst navn både i Kina og i resten av verden som «teoretikere» for KKP.

Men er det gull alt som glimrer? Var «firerbanden» «teoretikere» så skulle vi også vente at de i teori og praksis forsvarte *marxismen* på økonomiens område.

Kritikken av Chang, Chiang, Wang og Yao etter oktober 1976 har gitt et utall eksempler på at sånn var det ikke. Disse fire folka i maktposisjoner i KKP brukte makta si til å sabotere den sosialistiske økonomien i praksis og til å spre antimarxistiske ideer om økonomi i teorien. Den kinesiske pressa flommer over med historier om det. Utenlendinger som besøker Kina kan fortelle at de

«FIRERBANDEN», MARXISTER
ELLER REVISJONISTER

«Et falsk oppsyn». (Over maska står det skrevet «mottar kritikk». På den store vifta (CC klaga alltid på at temperaturen ikke var passende for henne) står det skrevet «revisjonisme». På banneret står det «Handle i samsvar med de fastlagte prinsipper», som var det kontrarevolusjonære slagordet til «firerbanden» og signalet for statskuppforsøket.

hører sånne historier overalt der de kommer.

Borgerlige prostituerte «Kina-eksperter» og pro-sovjetiske «maoister» kan sjølsagt «forklare» dette også: I Kina er det i gang en «kampanje for å bakvaske de fire kameratene» og eksemplene er «løgnhistorier». De revisjonistiske og andre borgerlige elementene som finner det taktisk gunstig å forsvare «firerbanden» våger ikke *forsvare eller forklare* handlingene dens, og i steden går de i pinnsvinstilling og sier at «vi kan ikke tru på noe av det kineserne sier.»

Det betyr at de ikke våger diskutere, men erklærer seg konkurs. Godt. Men vi skal forfølge dem ned i pinnsvinstillinga og rote dem ut fra den også. Vi har nemlig mer materiale i tillegg til det som blir lagt fram i den svære bevegelsen for kritikk av «firerbanden» som avslører anti-marxistiske standpunkter i forhold til økonomien.

Vi skal begynne med å ta utgangspunkt i hva «firerbanden» *sjøl* har gjort offentlig tilgjengelig for oss i den tida da den *satt* i maktposisjon. Medlemmer av «banden» skreiv artikler i eget navn og fikk skrevet artikler for seg som klart uttrykte dens syn. Yao var ei tid sentralt ansvarlig for propagandaen og vi kan se på åssen økonomien ble behandla i den perioden. Dette er materiale som *sjøl* ikke den frekkeste intellektuelle svindler kan påstå er «forfalska for å sverte radikalerne».

Vi skal vise hvordan det *bekrefter* de anklagene som blir retta mot «firerbanden» i dag, og dermed også skaper et helhetsbilde av en revisjonistisk gruppe politikere som kjempa for en økonomisk politikk som bare har formen til felles med marxistisk politikk: bruk av noen ord, «marxistiske» fraser.

**«FIRERBANDEN» — MARXISTER
ELLER REVISJONISTER**

**Chang Chun-chiaos artikkel
om «allsidig diktatur».**

I Røde Fane nr. 1—2 1977 var vi inne på CCCs artikkel «om utøving av altomfattende diktatur over borgerskapet» fra 1975. Denne artikkelen fikk mye publisitet og blei spredd over hele verden. (Den finnes også på norsk i «INTERNASJONALEN» nr. 1 1976.) Dette er følgelig en artikkel «firerbanden» sjøl rekna som svært viktig, og som på en programmatisk måte framstiller synet deres.

Dette er viktig. For artikkelen har ikke små pretensjoner, det viser seg både i tittelen og i de innledende avsnitta — og sjølsagt i all publisiteten den fikk. Hverken overskrifta eller innledning *begrenser* temaet, f.eks. ved å si «denne artikkelen tar for seg noen sider ved konsolideringa av proletarietets diktatur, og konsentrerer seg særskilt om ideologi og «produksjonsforhold». Vi har følgelig rett til å kreve at CCC virkelig tar for seg de vesentlige spørsmåla som reiser seg når det gjelder kampen for å konsolidere proletarietets diktatur. Under denne «altomfattende» tittelen er det vanskelig å unnskyldte svære høl eller mangler i framstillinga.

Og sånne høl og mangler — finner vi faktisk rikelig av. I avsnittet om «KULTUR-REVOLUSJONENS HELTER?» nevnte vi at artikkelen mangler Maos parole om at 95% av kadrene er bra og at kommunistene må forene seg med dem. Nærmere gransking vil vise at det er mer sånt. F.eks. mangler ei forklaring av åssen metoden med å mobilisere massene i *stort demokrati* er bra for å bekjempe borgere i partiet, og viktigheten av å slå ned på alle forsøk på å hindre kritikk i å komme fram og ta hevn på dem som kritiserer. Nå har det seg sånn at «firerbanden» sjøl brukte metoden med terror mot kritikere og absolutt ikke ønska noe bredt revolusjonært demokrati.

Her skal vi ikke gå videre langs denne veien, men konsentrere oss om de

økonomiske utelatelsene. Som også er rikelige.

**«Altomfattende diktatur»
uten utvikling av produksjonen?**

CCC begynner artikkelen sin med å si at Kina er «...i en viktig periode av historisk utvikling.» Han snakker om «...mer enn to ti-år med sosialistisk revolusjon og sosialistisk oppbygging...» og så kommer: «vi har besluttet å bygge Kina opp til et mektig sosialistisk land innen slutten av århundret.»

Videre at om proletarietets diktatur skal bestå eller ikke er et nøkkelspørsmål og det er nødvendig å diskutere dette spørsmålet. Videre om regenerering av kapitalismen, om eiendomsforholda i industri, jordbruk og handel.

Ingenting mer om nødvendigheten av å utvikle produktivkreftene, om *problemer* i samband med Maos parole «...bygge Kina opp til et mektig sosialistisk land innen slutten av århundret...» skjønt hvem som helst som gidder tenke over dette må forstå at det er slett ingen liten og lett oppgave.

Det er helt riktig at proletarietets diktatur er et nøkkelspørsmål som må studeres nøye under sosialismen. *Men* er det mulig å konsolidere proletarietets diktatur *uten* å utvikle produktivkreftene? Hva er egentlig hensikten med proletarietets diktatur? Det er å legge til rette overbygninga for å tillate ei videre revolusjonering av produktivkreftene og produksjonsforholda. Hører ikke dette hjemme når spørsmålet blir behandla fra en prinsipiell og teoretisk synsvinkel, sånn som CCC hevder at han gjør det?

I avsnittet foran brukte vi noen sider på å ta for oss hvorfor utvikling av produksjonen er en nødvendig del av kampen for å styrke proletarietets diktatur. Vi nevnte

- behovet for å øke proletarietets styrke
- styrke arbeider-bonde-alliansen
- tilfredsstillende folkets livsbehov
- skape sjølstendighet i økonomien og minske avhengigheten fra utlandet
- sikre landets forsvar

— minske motsigelsene mellom regioner, mellom by-land osv. osv.

— legge grunnlaget for overgang til kommunismen.

Vi skal sjølsagt ikke repetere det en gang til her, sjøl om noen av disse spørsmåla må behandles grundigere med sikte på å avsløre CCCs egen linje når det gjelder spørsmål som dreier seg om *eiendomsforholda* og *borgerlig rett*. Men det hører hjemme seinere.

Dette har vi, forfatterne av denne artikkelen, funnet ut uten å være noen genier, men bare på grunnlag av våre begrensa studier av de marxistiske klassikerne og av erfaringer fra de sosialistiske landa. Og dette har vi langt fra studert godt nok. CCC som satt i maktposisjon i KKP og folkerepublikken Kina, hadde langt bedre muligheter til å sette seg inn i disse spørsmåla både i teori og i praksis enn vi har hatt. Dette dreier seg om marxismens ABC. Det er også en av de aller enkleste sakene å forstå når man studerer Kinas nyere historie.

Sjøl den som er minst interessert i politikk, sjøl det mest uvitende menneske veit at *i Kina har folk nok å ete*. Alle mulige politiske analyser av Kina, sjøl fra Kinas verste fiender, slår i regelen fast at de arbeidende massene i Kina støtter KKP og Folkerepublikken fordi de har opplevd den skrikende elendigheten før revolusjonen og kan sammenlikne det med livet i dag. Og det er også noe av det som har skapt mest respekt for Kina i hele verden hos folk uansett politisk syn: «før frigjøringa sulta Kina. Revolusjonen har skaffa alle kinesere nok mat.»

Hva er det djupere politiske innholdet i denne svært velkjente sannheten? At revolusjonen i Kina har betydd ei veldig frigjøring av produktivkrefter, og at denne frigjøringa av produktivkreftene er blitt ei mektig kraft også for å konsolidere nesten en milliard kinesere rundt proletariatets diktatur i Kina. Og det har skaffa proletariatets diktatur i Kina venner over hele verden som vil støtte og forsvare det revolusjonære Kina.

Har altså utviklinga av produksjonsmidlene noe med proletariatets diktatur å gjøre? La oss stille dette på spissen og gjøre et tankeeksperiment: Sett at alle resultatene av revolusjonen når det gjelder utvikling av produktivkreftene i Kina gikk tapt. Sett at økonomien brøyt sammen, det blei hungersnød. Kan vi tenke oss at «folket sulter i hjel i hundretusener, men proletariatets diktatur går videre fra seier til seier?» Sjølsagt ikke. Dette ville være en meget alvorlig trusel mot den fortsatte eksistensen av proletariatets diktatur.

Skal vi altså rekne med at CCC, forfatter av en artikkel om åssen det «allsidige diktaturet» skulle styrkes, faktisk visste mindre om en sånn elementær sak enn et par tilfeldige nordmenn? Det trur vi ikke. Men da blir det at CCC *utelater* dette svært viktige spørsmålet et meget viktig politisk poeng i artikkelen.

Hvor var produksjonspropagandaen?

«Firerbandens fan-klubb» (spesielt de delene av den som består av avfall fra den marxistiske bevegelsen og derfor prøver å svindle med påstander om at den har Marx på sin side) vil hevde at CCC rekna det som en selvfølge at produksjonen skulle utvikles, at dette var behandla andre steder, det var ingen kamp om det så det var ikke nødvendig å skrive om det osv.

Avvises. Saka er at Yao som før nevnt var sjef for propagandaen ei tid og i de mediaene han beherska utvikla han metoden med å spre linjer gjennom å *ikke* nevne ting til en fin kunst. Studerer vi f.eks. «Hsinhua» fra periodene da «firerbanden» var på toppen av sin karriere så vil vi se at seriøs behandling av spørsmål om produksjonen *mangler*.

Sosialismen er kapitalismen overlegen fordi sosialismen tillater ei mye mer omfattende utvikling av produktivkreftene. Partiet og staten utvikler produktivkreftene bl.a. ved å mobilisere de arbeidende massene til å delta aktivt i kampanjer for økt produksjon. Dette er ei *politisk* oppgave. Det løses med *poli-*

tiske midler, bl.a. med produksjonspropaganda.

Er *produksjonspropaganda* noe for teknokrater, noe som er «mindre marxistisk» enn propaganda om teoretiske og ideologiske spørsmål? Feil! Les artikkelen av *Lenin* om produksjonspropaganda som er trykt i dette nummeret av «Røde Fane». *Lenin* snakker om at det er helt nødvendig å drive produksjonspropaganda hele tida, han anbefaler som et virkemiddel (dvs. i Sovjet på den tida) å utgi egne tidsskrifter *der mesteparten av innholdet er produksjonspropaganda*. Er dette «pragmatisk» eller «antimarxistisk»? Nei, det er god marxisme, nettopp fordi det betyr å ta et *politisk* grep om oppgava å utvikle produksjonen og bruke *masselinja*, mobilisere millionmassene av arbeidere, bønder, intellektuelle for å løse dem.

CCC snakker ikke om produksjonspropagandaen, og kinesiske media under kontroll av Yao dreiv også ganske riktig ikke med produksjonspropaganda.

Pseudomarxister i «firerbanden fan-klubb» som gidder å sjekke (men det gjør de fleste ikke) vil kanskje gjøre et poeng ut av at det var en del artikler om *produksjon* i fremmedspråklige kinesiske tidsskrifter i fjor vår. Stikker det høl på vår påstand? Nei, slett ikke. For om man virkelig studerer disse artiklene så blir det klart at det dreier seg ikke om produksjonspropaganda.

På denne tida var kampanja mot Teng i full sving. Artiklene inneholder avvisning av kritikk om at «produksjonen blir skada» av kampanja mot Teng. Det blir gitt forskjellige rapporter fra fabrikker og distrikter der det blir sagt at produksjonen går opp, det blir nevnt eksempler på vellykka forskningsprosjekter osv. Av dette blir det trukket den slutninga at kampanja mot Teng fører til økning i produksjonen! Men:

1. Dette er ikke virkelig produksjonspropaganda. Produksjonspropaganda er popularisering av planens målsettinger, drøfting av problemer, spredning av typiske eksempler osv, med sikte på å forklare produsentene

hvorfor det er nødvendig å oppnå spesielle målsettinger, øve kritikk og sjølkritikk og popularisere framgangsmåter for å oppnå gode resultater. Sånt mangler i artiklene i «Hsinhua» våren 1976. I steden er det solskinnshistorier fra produksjonen som blir brukt til å forklare hvorfor det skal settes større styrke inn i et *politisk* kampanje: nemlig kampanja mot Teng.

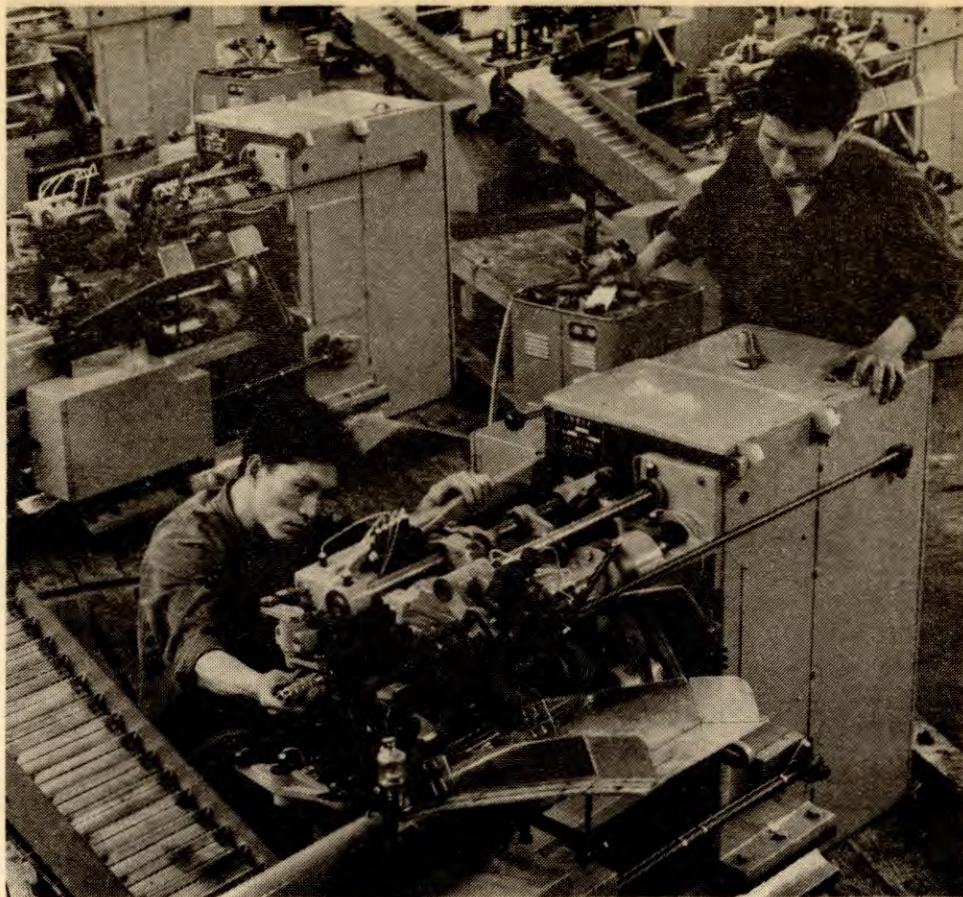
2. Ifølge det som sies offisielt nå var situasjonen i denne perioden slett ikke at produksjonen steig. Tvert imot sies det at den var trua av tilbakeslag. Dette bekreftes av erfaringene til utlendinger som har reist i Kina. Les f.eks. Pål Steigans artikkelserie i «Klassekampen» der han forteller om en traktorfabrikk der det i lang tid ikke blei produsert en eneste traktor fordi det var harde kamper på fabrikk! Den typen historier blir fortalt i fabrikker over hele Kina. Artiklene fra våren 1976 er ikke typiske i den grad de er sanne: de er særskilt utvalgte solstrålefortellinger. Og en del av beretningene om almann produksjonsøkning i noen sektorer og byer må — nøkternt sett — ha vært rein løgn. Summa summarum så lider disse artiklene fra denne perioden av den feilen at de ikke forteller sannheten om åssen produksjonen utvikla seg. Og det er ærlig talt en ikke så liten svakhet!

3. Vi kan slå fast at det viktigste med disse artiklene var at de skulle dekke over de katastrofale følgene av firerbandens egen linje. I samband med kampanja mot Teng, de fordekte angrepene på Chou, samlinga av krefter for å angripe Hua osv., og ut fra folks egen erfaring av hva «bandens» sabotasje førte til, utvikla det seg en *kritikk* av den. Et sentralt punkt i denne kritikken var at «firerbanden» skada produksjonen. Følgelig blei det kokt opp en hop med artikler som sa at «produksjonen går bedre enn noen sinne». Dette var løgn for å slå tilbake sannferdig kritikk.

Kort og godt er det svært vanskelig å kalle disse artiklene produksjonspropaganda i leninistisk forstand!

Nå tilbake til utgangspunktet: Sosialismen

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

Arbeidere fra industrien i Shanghai.

er kapitalismen overlegen fordi den utvikler produktivkreftene mye bedre. Blant annet mobiliserer den massene til å gjøre det bevisst. *Alle* sosialistiske stater har gjort det. *Lenins* direktiv er trykt her i bladet. Etersom 5-årsplanene kom utover i 30-åra blei produksjonspropagandaen utvikla videre, populære framstillinger av planen blei spredd i masseopplag. I *Albania* etter bruddet med Krustsjov-revisjonistene har den økonomiske planen, vedtatt på partikongressen, spilt ei tilsvarende rolle, og avisene har i alle år gitt stor plass til reportasjer og artikler om utviklinga av produksjonen. I

«*Demokratisk Kampuchea*» forteller offisielle artikler om svære kampanjer for bygging av vanningsanlegg, hovedoppgava for et helt år blir stilt som å sikre risproduksjonen osv. Som vi sa, dette er ABC.

Hva slags ledere i et sosialistisk land er det som *ikke* vil drive produksjonspropaganda?

Allmenn skepsis til samfunnsmessige produksjonsmidler

De systematiske fortielsene når det gjelder den prinsipielle betydninga av utviklinga av produksjonen, mangelen på produksjons-

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

propaganda osv. avdekker en allment negativ holdning til utvikling av moderne samfunnsmessige produktivkrefter hos «firerbanden». Vi skal se dette videre bekrefte etterhvert som vi tar for oss forskjellige andre spørsmål, bl.a. holdninga til planlegging og til utviklinga av eiendomsforholda. Dette er svært interessant når det gjelder å få et grep om helt sentrale sider ved «firerbandens» utvikling av revisjonistisk teori og en idealistisk verdensanskuelse. Mer om det seinere.

Forskjellige uttalelser fra «banden» som dels har vært kjent gjennom uoffisielle uttalelser fra tida før oktober 76 og dels er blitt kjent gjennom kritikken etterpå stiller dette enda skarpare.

Er vitenskapelig spesialisering «revisjonistisk»?

Det refereres at «banden» sa det var bedre med revolusjonære arbeidere uten kultur enn revisjonistiske intellektuelle med kultur, og at det måtte bli slutt på all spesialisering bortsett fra spesialisering i kamp mot revisjonismen. Mange vestlige besøkende har også bemerkta åssen grunnforskning på svært mange områder har ligget nede i de siste åra uten at det har vært anerkjent at det er noe problem. (Med grunnforskning menes her forskning i vitenskapelige spørsmål der resultatene ikke umiddelbart kan anvendes praktisk, og der hensikten er å øke kjennskapen til naturlovene. Dette i motsetning til anvendt forskning med sikte på raske resultater i industri, jordbruk, medisin osv.) Det er nå klart at dette var uttrykk for ei bevisst linje fra «banden» for å underminere grunnforskning og innsnevre områdene for forskning allment.

Ingen virkelig marxist kan avvise grunnforskning. Ei side ved sån forskning er at den har viktig betydning for utvikling av ideologien, ettersom den øker kjennskapen til naturlovene og dermed reduserer grunnlaget for idealisme og mystisisme. Men det viktigste er at moderne, samfunnsmessige

produktivkrefter bare kan utvikles *både* gjennom erfaringer som vinnes i produksjon, anvendt forskning og grunnforskning. Einsteins teoretiske arbeid som gjorde atomspredninger praktisk mulig blei ikke utført fordi han fikk i oppdrag å finne en ny kraftkilde. Sabotasje av forskninga betyr å hemme de samfunnsmessige produktivkreftenes utvikling.

Moderne samfunnsmessige produksjonsmidler krever spesialisering og det er bare sinnsyke drømmere som kan mene noe annet. Datastyrte anlegg krever folk som er spesialister på kybernetikk. Kjemisk storindustri krever kjemikere. Om alle de revolusjonære arbeiderne er uten kultur, mens alle de intellektuelle som behersker kulturen (og bl.a. er spesialister på kybernetikk og industriell kjemi) er *revisjonister*, så står proletariatets diktatur overfor to mulige valg: a) prøve å greie seg uten moderne storindustri, b) overlate nøkkelområder innafor produksjonen til *revisjonistiske spesialister!*

Et lystelig valg, ikke sant? Å prøve å kjøre digre anlegg av denne typen bare med «revolusjonære arbeidere uten kultur» som «bare er spesialister i å bekjempe revisjonismen» krever at vi skal tru på at høyere makter skal hjelpe og beskytte oss, en tru som vi marxister «dessverre» mangler. Men kanskje «banden» trudde det kunne gå bra?

Leninismen har et svar som CCC ikke nevner. Det er uttrykt i parolen «rød og ekspert». Bedre enn «arbeidere uten kultur» som er «spesialister bare i å bekjempe revisjonismen» er «arbeidere med kultur» som er «spesialister i å bekjempe revisjonismen og eksperter i produksjonen». Bedre enn «revisjonistiske intellektuelle med kultur» er «kommunistiske intellektuelle med kultur som stiller seg under arbeiderklassens ledelse». Ved hjelp av revolusjonære arbeidere som er eksperter, og revolusjonære intellektuelle eksperter, er det mulig å *ta hegemoniet over vitenskapen og over alle nøkkelposisjoner i storindustrien fra borgerlige eksperter.*

Dette er den *leninistiske* linja for å virkelig

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

utøve et «allsidig proletariatets diktatur» over *alle* områder i produksjonen. «Bandens» linje derimot ... går i *praksis* ut på å hindre utviklinga av både arbeidere med ekspertise og intellektuelle kommunistiske eksperter, og *desto større potensiell makt får et lite antall borgerlige intellektuelle*. Det er klart at i et samfunn der kultur fortsatt er et lite mindretalls monopol, får noen få (relativt sett) *reaksjonære* intellektuelle mye større maktmidler i henda enn i et samfunn der hele arbeiderklassens kulturnivå er svært høyt. Så her er det virkelig snakk om «allsidig diktatur» ikke sant?

Er det «revisjonistisk» at tog holder ruta?

Det refereres at «banden» sa at det er bedre med sosialistiske tog som kommer for seint enn med kapitalistiske tog som går i rute. Det er nå kjent at det øverste ansvaret for togene lå hos Teng. Med litt ettertanke kan vi skjønne utsagnet sånn: Togene gikk i rute under Teng. «Banden» dreiv propaganda for å få folk til å se på det som uvesentlig, ja mistenkelig. Toga gikk ikke i rute etter at Teng blei avsatt. «Banden» ville ha folk til å se det som o.k. Det er også kjent

«Bedre med sosialistiske tog som går for sakte, en kapitalistiske som holder rute» var et kjent «firerbande»-slagord. Det var ei linje for å skape kaos og sabotere produksjonen. Her fra åpningen av en jernbane i Honan-provinsen.

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

at Kina har et jernbanenett som er for lite i forhold til de økte behova og at det har vært svært store problemer med jernbanetrafikken, ikke minst i 1976.

Dette er altså den konkrete bakgrunnen. Men hva skal vi si prinsipielt om det «sosialistiske toget» som «ikke går i rute»? Fra en marxistisk synsvinkel må vi si at det er noe faenskap, det glade vanvidd. Hva betyr nemlig et sånn forsinka «sosialistisk tog»?

Fabrikken vår skal bygge skip. De skal brukes for å transportere den økte høsten på en del av kysten til næringsmiddelfabrikker og markeder adre steder. Antallet skip er planlagt ut fra berekna behov. Vi har fått tildelt stålplater ut fra antallet planlagte skip. Stålplatene skal komme til oss fra jernverket sånn at vi blir ferdige tidnok. De får råvarer sånn at de får produsert det vi og andre trenger i samsvar med planen.

Så er det bare det at de «sosialistiske togdirektører» Chang, Chiang, Yao og Wang trår til. De kjører systemet ut fra det revolusjonære prinsippet om sosialistiske tog som kommer for seint. Stålverket får råmaterialer en måned for sent. Alle sitter med henda i fanget, banner og svetter, når råmaterialene kommer har arbeid hopa seg opp, det danner seg korker, videre forsinkelser. Vi får platene våre to måneder for seint. I mellomtida har ikke vi gjort annet enn å vente og spille kinasjakk. Vi får også korker og forsinkelser. Transportskipene er klare 3 måneder etter tida. Høsten er over, grønnsaker er råtna fordi de ikke kunne transporteres til fryselager og hermetikkindustri. Næringsmiddelindustrien har også stått på grunn av mangel på råvarer. Konsumentene i byene som skulle fått jordbruksvarer banner og sverter, og revisjonister og gamle føydalister sniker seg rundt og sier at nå går hele sosialismen nenedom og hjem. Og siden alle har fått lønning går millioner tapt for statskassa. Sånn går det når du insisterer på å ødelegge planøkonomien og gjenskape anarkisme i forholdet mellom de forskjellige produk-

sjonsmidlene ved hjelp av «prinsippet om sosialistiske tog som kommer for seint».

Det viser seg at det faktisk også var sånn det fungerte i Kina. Vi må slå fast at sjøl om det finnes noen liketer mellom Wang Hung Wen og Kåre Kristiansen (blant annet går det stygge rykter om begge to) så er Kristiansen en mye bedre togdirektør. Og ikke faen om et sosialistisk Norge vil tåle en sånn togdirektør som Wang! Om proletarietets diktatur fungerer som det skal, så vil sure arbeidere (inklusive jernbanearbeidere) forlange at en sånn «sosialistisk» jernbanedirektør blir fjerna fra direktørkrakken og surra tvers over skinnegangen. Heller Kåre Kristiansen og toga i rute!

Det virkelige alternativet er sjølsagt ikke «kapitalistiske tog i rute» mot «sosialistiske tog som kommer for seint», men sjusk og sabotasje i jernbanevesenet kontra «sosialistiske tog som er i rute». Proletariatets diktatur over jernbanenettet betyr at togtabellen, proletarietets vilje, blir fulgt uten at opposisjon blir tillatt.

«Revisjonisme» fra verdensrommet?

Det skarpeste uttrykket for denne negative holdninga til moderne samfunnsmessige produksjonsmidler finner vi i slagordet «sattelitter flyr gjennom verdensrommet, det røde flagget faller ned på jorda».

Dette slagordet tar utgangspunkt i at Krustsjov kom til makta omtrent samtidig med at Sovjet sendte opp de første sputnikene. Det politiske innholdet er å advare mot at satsing på utvikling av moderne teknologi i Kina kan føre til revisjonisme på samme måten. Dette samsvarer også med artikkelen fra kampanja mot Teng, der «modernisering» blei hengt ut som noe mistenkelig.

Dette er ved første øyeblikk besnærende. Krustsjov var jo også svært glad i sputniken. Til den gamle borgerlige politikerkunsten å kysse spedbarn tilføyde han sin egen nyoppfinnelse: statslederen som kysser astronauter. Tanken går videre: Krustsjov — den første astro-revisjonist. Kom revisjonis-

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

men til Sovjet via verdensrommet?

Men det var ikke sputniken som førte til revisjonismens seier i Sovjetunionen. «Banden» utnytter saker som skjer samtidig for å skape et inntrykk av logisk sammenheng som ikke finnes i virkeligheten. Det skal være en amerikansk sosiolog som har finni ut at i Øst-Europa reiver de speungene på en spesiell måte: de vikler dem inn sånn at armene blir holdt tett inntil kroppen og beina holdt sammen, speungen kan ikke lee på seg. Og av det trekkes følgende konklusjon: denne reivinga lager en spesiell psykologi, utvikler en særskilt mennesketype som passivt underordner seg autoritære systemer. Dette er den typen pseudo-intellektualistisk dill-dall-prat som den sveitsiske underslageren Dänniken har gjort seg til millionær på. «Sputnik opp — rødt flagg ned».

Sputniken var en *følge* av den veldige utviklinga av produktivkreftene under sosialimen. Tsar-Russland i 1916 var så langt borte fra å produsere en jord-sattelitt at det er et virkelig historisk mirakel at Sovjet kunne skyte opp historias første satellitt 40 år etterpå. Det er den typen mirakler som ikke blir skapt av svevende ånder, men av den fantastiske skaperkraft som sosialismen frigjør. Som Mao peker på i «De ti viktigste forholda» (det har vi sitert) så var det som underminerte sosialismen i Sovjetunionen ikke *utviklinga* av produktivkreftene, men *mangelen og feila* i utviklinga av dem.

Heller ikke er det sånn at ettersom revisjonismen har konsolidert seg i Sovjet — og det røde flagget blir tråkka lenger og lenger ned i søla — går det stadig bedre med Sovjets romfartsprogram. I 1956 lå Sovjet foran USA. Seinere har det bremsa opp for Sovjet. Nå ligger USA foran når det gjelder avansert romforskning (Månen, Mars, romsondene til de ytre plantene) når det gjelder anvendt militær teknologi som cruise-missiles eller for den saks skyld utvikling av nøytronbomber. Revisjonismen har ført til stadig oppbremsing av den teknologiske utviklinga. Men hva med det røde flagget? Det ligger fortsatt i søla.

Innebygd i denne merkelige parolen ligger den ideen at Kina kan *hindre* utviklinga av revisjonisme f.eks. ved *ikke* å sende opp satelitter! Dette er en høyst original nyskaping innafor «marxistisk teori», men det får komme seinere. Hva med de praktiske følgene? Imperialistisk monopol på avansert teknikk som bl.a. brukes i militære raketter med atomvåpen. Monopol for de utvikla kapitalistiske landa på avansert industriell teknologi. Hva betyr det? At Kina gjøres avhengig av å kjøpe teknologi på verdensmarkedet og at Kina blir et mulig offer for press med atomvåpen som trusel fra supermaktene. En meget farlig ide. Er dette «altomfattende diktatur over borgerskapet» eller betyr det å drive «altomfattende underminering av proletariatets diktatur»? Vi mener det siste.

Prippen motvilje eller revolusjonær entusiasme for samfunnsmessige produktivkrefter?

«Firerbanden» tok allment en negativ holdning til samfunnsmessige produksjonsmidler. Den viste en motvilje mot det som nærmest kan sammenliknes med den som finnes i de mest trangsynte vestlandskristelige kretser når det gjelder pardans: Sjelve svarteste synden og rota til alt ondt.

Den oppmerksomme leser skjønner sikkert at vi mener at «banden» gjennom dette avslører seg som *motstanderne av marxismen tvers gjennom*. «Bandens» syn på økonomien er stikk i strid med klassikernes. Det skal vi behandle mer helhetlig på slutten av dette avsnittet.

Akkurat her skal vi imidlertid sammenlikne firerbandens priipne og sure holdning til produksjonsmidlene med den revolusjonære entusiasmen som *Marx og Engels* viste da de skreiv det første kommunistiske programmet, MANIFESTET, i 1848.

«Borgerskapet har i sitt ikke fullt ut hundreårige klasseherredømme skapt mer massive og kolossale produktivkrefter enn

«FIRERBANDEN» — MARXISTER
ELLER REVISJONISTER

Barn fra forskjellige nasjonale minoriteter deltar i 1. mai-feiringa i Peking, under slagord som retter seg mot «firerbanden».

alle tidligere generasjoner til sammen. Undertrykkelsen av naturkreftene, maskiner, bruk av kjemien i industri og jordbruk, dampskipsfart, jernbaner, oppdyrking av hele verdensdelene, eller renska opp for båttrafikk — hvilket tidligere århundre kunne ane at slike produktionskrefter lå slumrende i det samfunnmessige arbeidets skjød?

...De borgerlige produktions- og samferdselsforhold, de borgerlige eiendomsforhold, det moderne borgerlige samfunnet, som har trylla fram disse veldige produktions- og samferdselsmidlene, likner trollmannen som ikke lengre kan beherske de underjordiske maktene han har mana fram. Alt i årtier har industriens og handelens historie bare vært historia om de moderne produktivkreftenes opprør mot de moderne

produktionsforholda, mot de eiendomsforholda som utgjør livsvilkåra for borgerskapet og dets herredømme.»

(Marx og Engels,
«Det kommunistiske Partis manifest, 1848»
s. 26 Oktober forlag.)

Denne entusiasmen for utviklinga av samfunnmessige produktivkrefter, bygd på ei materialistisk forståelse av hva det fører til i historia, finner vi også i verkene til Lenin, Stalin og Mao. Ingen av dem ville falle på å si noe så dumt som at «sosialistiske tog går ikke i rute».

Men hvor finnes utsagn som det vi har sitert fra manifestet i verkene til Wang, Chiang, Yao og Chang? Hva slags

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

«marxistiske teoretikere» er det som glemmer en så viktig del av den klassiske marxistiske teorien?

«Firerbanden» og kampen om planlegging

Ei anna svært viktig og svært talende mangel ved Chang Chun-chiaos artikkel er at den aldri nevner behov for *planlegging* i utviklinga av økonomien, ja ordet *plan* mangler fullstendig.

«Altomfattende diktatur» over borgerskapet? Åssen kan det være snakk om noe «altomfattende diktatur» når proletariatet mangeler det sentraliserte grepet om hele samfunnets økonomi som planlegginga gir det? Betyr ikke dette i virkeligheten «mangel på diktatur» over borgerskapets økonomiske virksomhet?

Vi har alt behandla åssen ulike motsigelser i økonomien under sosialismen, under visse forutsetninger kan forverre seg og true sjølve det sosialistiske samfunnssystemets eksistens. Det gjelder bl.a. dersom det blir ført en «la skure»-politikk, dvs. dersom disse motsigelsene får ligge og råtne uten at det blir gjort noe planmessig og målbevisst for å løse dem. Sånn er det med motsigelsen by-land, motsigelsen mellom relativt rikere og relativt fattigere områder, mellom utviklinga av forskjellige sektorer i industrien osv. Dette skal vi ikke gjenta.

Hva betyr det for proletariatets «altomfattende diktatur» i *hele* samfunnet, dersom proletariatet *ikke* utøver noe «altomfattende diktatur» når det gjelder disse økonomiske spørsmåla? Økonomien kan bryte sammen. Det kan oppstå svære økonomiske kriser. Motsigelser i folket som i begynnelsen er ikke-antagonistiske kan utvikle seg til å bli antagonistiske, og reaksjonen kan utnytte det til å samle krefter mot proletariatets diktatur. Vi har slått fast at det er absurd å snakke om at «fabrikkene står, folket har sulta i hjel, men med proletariatets diktatur går det bare bedre og bedre»? Dersom proletariatets diktatur ikke blir brukt til å ut-

vikle produktivkreftene og øke produksjonen, men tvert imot lar problemer forverre seg og lar produksjonen gå nedennom og hjem, da vil sjøl det mest «altomfattende diktatur» forvandle seg til «proletariatets diktatur over ingenting». Proletariatets diktatur forsvinner, isteden får vi borgerskapets diktatur.

Dette er den nødvendige, uunngåelige konklusjonen av å ignorere spørsmålet om plan, sånn som Chang Chung-chiao gjør. Det er ikke å «forsvare proletariatets diktatur», men tvert imot å rette et særlig lumsk og farlig *angrep* på proletariatets diktatur. Og dette er sjølsagt ikke marxisme.

Langvarig og talende taushet om planlegging

«Firerbandens» fan-club (dvs. den delen som bryr seg med å late som om den tar hensyn til klassisk marxisme) vil innvende at vi gjør ei fjær til fem høns, at vi tar mangler i «en enkelt artikkel» og at dette ikke i seg sjøl er noe bevis på at Chan Chung-chiao er mot planlegging.

Avvises. Som sagt er ikke «Om altomfattende diktatur» bare en «enkelte artikkel», det er en artikkel som «firerbanden» sjøl la svært stor vekt på og spredde som et slags programskrift. Men vi har også mye mer enn «enkelstående artikkel» å bygge på.

Saka er at i *ingen* av propagandaartiklene vi har vært over fra «bandens» hender finnes det noe om plan og planlegging. Tilfeldig? Ikke mer tilfeldig enn at norske statskirkeprester aldri ber menigheten sende opp en liten bønn til Muhammed. Er du sta nok kan du gå i hundre norske kirker og insistere på at prestene trur sikkert på Muhammed, de bare nevner ham ikke. «Banden» nevnte ikke plan fordi den var mot plan.

Det vil si: Den var mot de *konkrete* økonomiplanene som fantes og finnes for Kina, og mot ethvert konkret *planleggingsarbeid* for den kinesiske økonomien.

Vi vil igjen minne om at Yao Wen-yuan ei tid var sjef for propogandaen. I tida fra 1966

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

til 1976 var navnet hans brukt på mange artikler som fikk stor spredning i og utafør Kina.

I *hele* denne perioden, faktisk fra den 3. folkekongressen hadde Kina Maos store strategiske plan å gå ut fra: Utvikle en sterk kinesisk økonomi til år 2 000.

Skreiv Yao *noen gang ei setning* om denne planen eller om de kortsiktige femårsplanene for å utvikle Kinas økonomi? Gjorde Chiang Ching det? Chang Chung-chiau *nevnte* parole i «allsidig diktatur». Skreiv han noe mer?

Vi skal ikke si med sikkerhet at de ikke skreiv litt, ett eller annet sted. Vi må bare si at det er ukjent for oss. Og vi har *lest* mye av det «firerbanden» skreiv, i motsetning til «bandens» tilhengere blant pro-sovjetiske «maoister» som bare har lest Springerpressa.

Angrep på alle planer og alle som dreiv med planlegging.

I 1975 rapporterte kamerat Chou om utviklinga av Maos store plan (vi har sitert det han sa tidligere). Hva skjedde etter at Chou var død og «firerbanden» hadde starta sin siste desperate offensiv våren 1976? All propaganda for denne planen — og den hadde vært sparsom før — *forsvant* fra meldingen til telegrambyrået «Det Nye Kina», kontrollert av Yao. Som vi *nevnte* i forrige artikkel, *forsvant* ikke bare *planen* i denne perioden, men *planens forsvarer*, kamerat Chou En-lai, blei heller ikke *nevnt* i spaltene!

Isteden kom kampanja mot Teng. I denne kampanja sneik det seg inn angrep på «revisjonister» som var for «modernisering» det kom angrep på å kjøpe teknologi fra utlandet osv. Problemet er bare at Mao og Chou er blant de politikerne som hadde gått inn for dette. Angrepene i kampanja kom til å utvikle seg sånn at de også i ordlyden blei forma som stadig åpnere angrep på nettopp Maos egen store strategiske plan, slik Chou la den fram på folkekongressen i 1975.

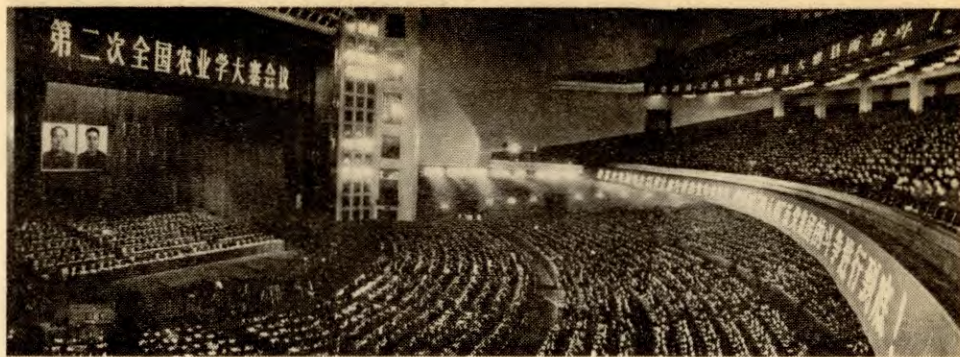
KKP slår nå fast at hele kampanja mot Teng var et framstøt mot «firerbanden» som tok sikte på å diskreditere bra kamerater ved å komme med falske anklager. Det har før også vært mulig å se at en del av det som blei dratt fram som kritikkverdig hos kamerat Teng i virkeligheten var riktige utsagn om nødvendigheten av å utvikle vitenskap, forskning, produksjon og planarbeid. Nå har den kinesiske pressa bragt fyldige referater av flere artikler om planarbeid, vitenskapelig arbeid osv. som «banden» fordømte som «svarte» under kampanja mot Teng. Mer sånt materiale kommer sikkert etter hvert. Så langt vi har fulgt det, bekrefter det inntrykket av at denne «kritikken av revisjonismen» faktisk var et rasende angrep på riktig, marxist-leninistisk planarbeid.

Enda et mål for «firerbandens» angrep var — kamerat Hua. Hua var fungerende statsminister og første viseformann i partiet, men «banden» sørga for at det som kom ut av informasjon om ham var et absolutt minimum: Offisielle møter han hadde med utlendinger, reiser rundt i Kina osv. blei sjelden offentliggjort.

Men hvem var Hua? Hua var bl.a. mannen som holdt innledninga på den *første* Tachai-konferansen i 1975. Dette er et svært viktig teoretisk arbeid nettopp fordi det inneholder klare målsettinger for utviklinga av den sektoren som ennå dominerer økonomien i Kina: jordbruket. Propagandaen om Tachai-konferansen var det også smått med fra telegrambyrået «Nye Kina», etter at sjølve konferansen var referert. Men trengte ikke Kina planer og retningslinjer for jordbruket? Det er i hvert fall tydelig nok at «firerbanden» ikke hadde bruk for *disse* planene. Kritikken av «banden» forteller om åssen dens apparat utvikla en kampanje over hele Kina for å *hindre* at jordbruket fulgte retningslinjene for den første Tachai-konferansen.

Dette er ikke «tilfeldige utelatelser». Det er systematiske angrep på alt planarbeid og alle ledende kamerater som dreiv med planarbeid.

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

Fra den viktige Tachai-konferansen tidligere i år.

«Firerbanden» ville erstatte Maos planer med — INGEN planer.

«Firerbandens» mer frase-marxistiske etterslep vil hevde at «Firerbanden» angrep «revisjonistiske planer» og «teknokrater». Avises. «Banden» retta, som vi alt har vist, skytset mot *planer som i de helt grove trekka var utforma av Mao Tsetung*. Vi skal se nøyer på åssen kamerat Hua og andre utvikla dette planarbeidet. Det vil vise at planene som «banden» ville ødelegge er marxistiske og følger Maos linje. Men det får komme seinere.

Saka er at *sjøl om* vi for diskusjonens skyld skulle gå med på at «banden» angrep feilaktige planer eller feil innafor planer (enda slik var det ikke) — *så var «bandens» egen linje feil*. For «banden» viste aldri tegn til å drive *konstruktiv kritikk* av planleggingsarbeidet. Sånn kritikk ville være å kritisere en feilaktig plan eller ei side av en plan *for å stille en annen, marxist-leninistisk plan opp mot den*. Men det gjorde «banden» aldri. *Opp mot alle planer som de undertrykte og prøvde å sable ned stilte de — INGENTING*.

Kamerat Huas rapport fra 1975 inneholder konkrete målsettinger for jordbruket. «Firerbanden» ville kaste dem på skrapaugen. Hva kom de med i stedet? *Ingen* målsettinger for jordbruket. Arbeidet for å utvikle planer for forskning, industri osv.

blei fordømt. Hva var planene «firerbanden» ville stille i stedet? *Ingen*. Maos store strategiske plan for et økonomisk sterkt Kina i år 2000 ville «banden» skubbe under matta. Men hvilken stor strategisk plan ville den at Kina skulle følge da? *INGEN*.

Dette er å gå til verks som *sabotører* for å skape *fullstendig anarki* i den sosialistiske økonomien. Uansett om «banden» hadde kjempa mot folk som hadde rett eller feil så ville *kaos* blitt resultatet dersom «banden» hadde fått makta. *Anarkistisk kaos* — det er det som skjuler seg bak Chang Chung-chiaos vakre fraser om «altomfattende diktatur over borgerskapet.» Først vinne tillit med «radikale» fraser, for så å diskreditere og tilintetgjøre ett av det proletariske diktaturets helt nødvendige våpen: Statsplanen.

Derfor betydde også offensiven for den revisjonistiske «firerbanden» at planen kom i bakgrunnen og blei angrepet. Nå som de virkelige tilhengerne til Mao Tsetung har knust banden kommer statsplanen i forgrunnen igjen, blir forsvart og utvikla. Det er virkeligheten, og ikke sludderet om «mer pragmatisme».

«FIRERBANDEN» — MARXISTER

ELLER REVISJONISTER

Stålarbeidere i Peking deltar i demonstrasjon mot «firerbanden».

Siste del av denne artikkelen kommer i neste «Røde Fane». Der følger avslutninga av avsnittet om økonomien, som bl.a. behandler «firerbanden» og eiendomsforholda, dens forhold til borgerlig rett og de kontrarevolusjonære konsekvensene av hele den økonomiske linja den gikk inn for . Dessuten ei sammenlikning med linja til kamerat Hua Kuo-feng som viser hvorfor det er riktig å si at formann Hua og ledelsen i KKP i dag følger ei korrekt marxist-leninistisk linje og ikke ei såkalt «pragmatisk» økonomisk linje. Og ei sammenfatning av «firerbanden»s revisjon av marxismen når det gjelder sosialismens politiske økonomi, og den skadelige virkninga det har hatt på den kommunistiske verdensbevegelsen. Helt til slutt følger et avsnitt som sammenlikner den prinsippfaste holdninga AKP(m-l) har vist når det gjelder klassekampene i Kina med de hysteriske provokasjonene som ulike revisjonistiske grupper (inklusive falske «maoister») har kommet med.

KLASSIKERNE OM FORHOLDET MELLOM PRODUKTIV- KREFTER / PRODUKSJONSFORHOLD, MELLOM BASIS / OVERBYGNING, OG PRODUKSJONSPROPAGANDA

«Historia om alle samfunn som har bestått til nå er historia om klassekamper.

Fri mann og slave, patrisier og plebeier, baron og livegen, laugsborger og svenn, kort sagt, undertrykker og undertrykt, har stått i stadig motsetning til hverandre, ført en uavbrutt, snart skjult, snart åpen kamp, en kamp som hver gang endte med en revolusjonær omdanning av hele samfunnet eller med en felles undergang for de kjempende klassene.»

(Marx og Engels, DET KOMMUNISTISKE
PARTIS MANIFEST, 1848.)

«Marxistene betrakter framfor alt menneskehetens virksomhet i produksjonen som den mest grunnleggende praktiske virksomheten, den avgjørende virksomheten.»

(Mao Tsetung, OM PRAKSIS)

«Da Marx og Engels brukte loven om motsigelser i ting på studiet av den samfunnshistoriske prosessen oppdaga de motsigelsen mellom produktivkreftene og produksjonsforholda, de oppdaga motsigelsen mellom utbytterklassene og de utbytta klassene og den motsigelsen som er en følge av dette, mellom den økonomiske basisen og dens overbygning (politikk, ideologi osv.), og oppdaga åssen disse motsigelsene ufravikelig førte til forskjellige slags samfunnsmessige revolusjoner i forskjellige slags klassesamfunn.

Da Marx anvendte denne loven i studiet av den økonomiske strukturen i det kapitalistiske samfunnet, oppdaga han at den grunnleggende motsigelsen i dette samfunnet er motsigelsen mellom produksjonens samfunnsmessige karakter og eiendommens private karakter. Denne motsigelsen gir

**«FIRERBANDEN» — MARXISTER
ELLER REVISJONISTER**

seg uttrykk i motsigelsen mellom produksjonens organiserte karakter i de enkelte bedriftene og dens anarkistiske karakter i samfunnet som helhet. I klasseforholdet kommer den til uttrykk i motsigelsen mellom borgerskapet og proletariatet.»

(Mao, OM MOTSIGELSEN).

«For å leve må en ha mat, klær, skotøy, bolig, brensel, osv., for å ha disse materielle godene må en produsere dem, for å produsere dem må en ha produksjonsredskaper som menneskene bruker for å produsere mat, klær, skotøy, boliger, brensel osv., og en må produsere disse produksjonsredskaper og forstå å bruke dem.

Produksjonsredskaper som de materielle godene produseres ved hjelp av, *mennesker* som setter disse produksjonsredskapene i bevegelse og virkeliggjør produksjonen av de materielle godene ved hjelp av en viss *produksjonserfaring* og *ferdighet til å arbeide* — alle disse elementene til sammen utgjør *produktivkreftene i samfunnet*.

Men produktivkreftene utgjør bare *en* side av produksjonen, *en* side av produksjonsmåten, en side som uttrykker menneskenes forhold til tingene og kreftene i naturen som utnyttes for produksjonen av de materielle godene. En annen side av produksjonen, en annen side av produksjonsmåten er menneskenes forhold til hverandre i produksjonsprosessen, menneskenes *produksjonsforhold*. Menneskene fører kamp mot naturen og utnytter naturen til produksjon av materielle goder ikke i isolasjon fra hverandre, ikke som enkeltindivider som er løsevet fra hverandre, men i fellesskap, grupper, i samfunn. Derfor er produksjonen alltid og under alle forhold *samfunnsmessig* produksjon. For å gjøre produksjonen av de materielle godene til virkelighet oppretter menneskene det ene eller andre slags gjensidige forhold til hverandre innafor produksjonen, det ene eller andre slags produksjonsforhold. Disse forholda kan være forhold med samarbeid og gjensidig hjelp mellom mennesker som er fri for utbytting, det kan være forhold med herredømme og underkastelse, det kan endelig være overgangsforhold fra en form for produksjonsforhold til en annen form. Men uansett hva slags karakter produksjonsforholda har, så er de — alltid og under alle systemer — et like nødvendig element i produksjonen som produktivkreftene i samfunnet.

«I produksjonen», sier Marx, «innvirker menneskene ikke bare på naturen, men også på hverandre. De produserer bare ved at de samvirker på en bestemt måte og utveksler sin virksomhet innbyrdes. For å produsere inngår de bestemte forbindelser og forhold med hverandre, og bare innafor disse

«FIRERBANDEN» — MARXISTER
ELLER REVISJONISTER

samfunnsmessige forbindelsene og forholda innvirker de på naturen og produserer de.» (Karl Marx, Lønnsarbeid og Kapital)»

(Stalin, DEN HISTORISKE OG DEN
DIALEKTISKE MATERIALISMEN.)

«Den marxistiske historieoppfatninga tar som utgangspunkt at produksjonen av livsmidler, og nest etter det, byttet av det som er produsert, er grunnlaget for all samfunnsmessig organisering; at i alle samfunn som har oppstått gjennom historia, er måten som rikdommen er fordelt på og måten samfunnet er delt i klasser eller ordener på avhengig av hva som blir produsert, hvordan det blir produsert og hvordan produktene byttes. Fra dette synspunktet er de grunnleggende årsakene til alle forandringer av samfunnet ikke noe som kan finnes i menneskenes hjerner, ikke i menneskets be-
dra innsikt i evig sannhet og rettferd, men i endringer i formene for produksjon og bytte. De må søkes ikke i filosofien, men i *økonomien* i hver særskilt epoke.»

(Engels, ANTI-DÜHRING).

LENIN: Teser om produksjonspropaganda

Et grovt utkast

1. I forbindelse med R.S.F.S.R.'s militære seirer og dets internasjonale stilling i sin alminnelighet, må produksjonspropaganda nå bli gitt en spesielt framtreddende plass, den må framheves og organiseres.
2. De ledende avisene, i første rekke Izvestia og Pravda, skal:
 - a) Redusere plassen som er viet politikk, og øke plassen for produksjonspropaganda.
 - b) Påvirke hele arbeidet til partiet og Sovjet-institusjonene i den hensikt å mobilisere større styrker for produksjonspropagandaen.
 - c) Bestrebe seg på å arbeide systematisk for at produksjonspropagandaen skal få fotfeste i hele landet, utarbeide store målsetninger for oppmuntring og forbedring, med spesiell oppmerksomhet rettet mot å få stadfestet de framskritt som er oppnådd i praksis.
3. På samme måten skal arbeidet med å velge ut dyktige administratorer, organisatorer og oppfinnere fra arbeidermassene og bøndene, systematiseres, utvides og utvikles.
4. Over hele R.S.F.S.R. skal produksjonspropagandaen settes under ledelse av et organ, med det mål å spare på styrkene og forbedre ledelsen av arbeidet. I dette arbeidet er det nødvendig med størst mulig autonomi, både lokalt og innenfor hver bransje. Enhver merkbar framgang skal belønnes

«FIRERBANDEN» — MARXISTER
ELLER REVISJONISTER

systematisk og rettferdig (bonus av forskjellige slag etc). Stadfestelsen av framgangen skal organiseres upartisk og sakkyndig.

5. Redaksjonen til en masse-avis med et opplag på mellom 500 000 og 1 000 000 skal være det eneste organet som leder produksjonspropagandaen. «Bednota» er den riktige avisen for denne oppgaven.

Det vil være skadelig å ha et skille mellom en industriavis og en jordbruksavis, siden det er sosialismens mål å knytte industri og jordbruk nærmere hverandre og forene dem. Industriproletariatets ledende rolle både i byene og landområdene, særlig når det gjelder urbaniseringa av jordbruket og elektrifiseringa av hele landet, krever i praksis nøyaktig en avis som er viet produksjonsproblemen (og *ett* organ som er ansvarlig for produksjonspropagandaen) både for arbeiderne og bøndene.

6. Dette ledende organ skal bestå av fem medlemmer som representerer

1) Det All-russiske Sentral-rådet av fagforeningene. 2) Det øverste rådet for den Nasjonale økonomi. 3) Folke-kommisariatet for jordbruk 4) Den øverste komiteen for politisk utdanning 5) Sentralkomiteen i kommunistpartiet (eller en sjefsredaktør). Dette organet og avisen skal knyttes til det All-russiske Sentralrådet av fagforeninger (kanskje det også bør være en representant for Sentralstyret for yrkesopplæring.)

7. Denne avisen, som er viet produksjonsanliggender, skal være en populær avis i den betydning at den skal forstås av millioner lesere, uten å ty til vulgariseringer. Avisa skal ikke synke ned til den ukultiverte lesers nivå, men arbeide fast — og — gradvis for å fremme hans utvikling. Litt plass som ikke må overstige en fjerdedel av det totale må være viet til politikk. Topp-prioriteten skal gies til en økonomisk plan, til arbeids-fronten, produksjonspropaganda, opplæring av arbeidere og bønder i administrasjonsarbeid, overvåke at Sovjet-lovene og de målsetningene som er fastsatt av Sovjet-institusjonene gir den tilsiktede virkning, og til en utstrakt og godt organisert utveksling av meninger med den vanlige leser.

8. Materiale som er publisert i avisa, eller sendt inn til den, såvel som annet materiale av forskjellig slag, skal systematisk og regelmessig deles ut i form av pamfletter og løpesedler, og må obligatorisk leveres bibliotekene, så vel som fabrikker og foretak i de gitte produksjons-bransjer. Pamflettene og løpesedlene skal systematisere alt det materiale som angår hver produksjonsbransje. Sammen med handbøker og oversikt over utenlandsk teknologi skal dette materiale tjene til å spre yrkesopplæring og polyteknisk utdanning.

Det må rettes spesiell oppmerksomhet mot å finne en mer rasjonell spredning av avisen, pamflettene og løpesedlene som behandler produksjonsprosmål, til alle bibliotekene i R.S.F.S.R.

9. Det er helt nødvendig at ingeniører, agronomer, skolelærere, og også Sovjet-funksjonærer som innehar bestemte profesjonelle kvalifikasjoner, skal bli trukket inn i systematisk deltagelse i produksjonspropagandaen. (Dette blir i forbindelse med utrydding av analfabetismen.)

Organiseringen av foredrag, samtaler, rapporter o.l. Obligatorisk arbeidstjeneste for alle som er i stand til å gjøre befolkningen kjent med elektrifiseringsproblemene, med Taylorsystemet etc.

10. Mer utstrakt og systematisk bruk av filmer for produksjonspropaganda. Samarbeid med film-seksjonen. Sovjetiske grammofonplater. Framvisning av diagrammer og kartogrammer i klubber — i landsbyens leserom, på gata osv. Sedler og plakater skal henges opp nær fabrikker, verksteder, tekniske skoler etc.

11. En produksjonsinspeksjon må organiseres sammen med Folkekommissariatet for arbeid og andre institusjoner. Dette arbeidet skal koordineres med produksjonspropagandaen, så vel som med arbeidet til instruktørene, utstillings-tog og båter etc.

12. Utstrakt publisitet for eksemplariske virksomheter. Organisering av fabrikkarbeidere med utenlandsk industrierfaring, dette må gjøres i spesielle verksteder, seksjoner eller grupper, etc. Slike arbeidere skal brukes til opplæring av tilbakeliggende arbeidere, for å spre yrkes-teknisk og polyteknisk instruksjon etc.

18.11. 1920

Publisert i henhold til manuskriptet. Oversettelsen står for redaksjonens regning.

Fotnote

Dette dokumentet tjente som basis for forslaget til teser fra den øverste komite for Politisk Utdanning, som ble publisert i Pravda nr. 267, 27. nov. 1920, under overskrifta «Produksjonspropaganda». (Forslag til teser fra den Øverste Komite for Politisk Utdanning.)

Spørsmålet om produksjonspropaganda ble først reist i forbindelse med diskusjonen om de umiddelbare oppgavene for økonomisk utvikling på den 9. Parti-kongress, som ble holdt fra 29. mars til 5. april, 1920. Men etter Polens angrep på Sovjet-republikken kom spørsmålet om økonomisk utvikling mer i bakgrunnen. Først i slutten av 1920, etter undertegninga av en midlertidig fred med Polen og nederlaget ved Wrangel, ble spørsmålet om produksjonspropaganda for å trekke massene med i arbeidet for økonomisk rehabilitering reist med øket styrke. Produksjonspropaganda, som først ble foreslått av Lenin, var en av de største oppgavene til partiet og Sovjetstaten, når det gjaldt politiske, kulturelle og utdanningsaktiviteter.

«Bednota» (De fattige) en dagsavis som ble utgitt av kommunistpartiet fra 27. mars 1918 til januar 1931. Da gikk den sammen med Sosialisticheskoye Zemledeliye (Sosialistisk jordbruk).

Formann Maos merknad til «Grunnlov for Anshan jern- og stålselskap»

Den 22. mai i år publiserte «Folkets Dagblad» Mao Tsetungs kommentar til grunnloven for Anshan jern- og stålselskap.

Dette dokumentet fra 1960 presenterer de politiske linjene for driften av sosialistiske foretak. «Firerbanden» forsøkte å undertrykke dette dokumentet. Etter at «banden» nå er knust er «Anshan-grunnloven» et viktig propagandistisk våpen i arbeidet for å lære av Taching-kampanja som pågår for fullt over hele Kina.

Denne meldinga fra partikomiteen i byen Anshan er svært bra. Jo mer en leser den, jo mer begeistra blir en. En blir ikke slått av at den er for lang, en ville faktisk vært villig til å lese den sjøl om den var lengre; dette er fordi problema som blir tatt opp i meldinga gjelder kjensgjerninger, er bra gjennomdrøfta og svært oppslukende. Med mer enn 100 000 arbeidere og stabsmedlemmer er Anshan jern- og stålselskap den største bedrifta i landet. Tidligere mente folk der at bedrifta deres var ei modernisert bedrift og at det ikke trengtes noen teknisk revolusjon. De var mot å sette i gang kraftige masserørsler, mot prinsippet om at kadrene skulle delta i produktivt arbeid og arbeiderne delta i drifta, om å reformere ufornuftige og gammaldagse regler og forskrifter og om nært samarbeid mellom kadrene, arbeiderne og teknikerne, og mot å sette politikken i kommandoposisjon; de stolte på noen ganske få folk som arbeidde i tilbaketrekning. Mange syntes godt om systemet med å legge ansvaret på fabrikkdirektøren aleine og var mot systemet med fabrikkdirektøren som blei utpekt til å ta på seg ansvar under ledelse av partikomiteen. De hevda at «Grunnlov for Magnitogorsk jern- og stålkombinat» (et autoritært regelverk som blei brukt ved et stort stålverk i Sovjetunionen) var hellig. Dette var stoda fram til det store spranget framover i 1958, som merka av det første steget. Året 1959 merka av det andre steget, da folk begynte å tenke over tinga, begynte å få tru på masse-rørsla, og begynte å stille spørsmål ved systemet med å legge ansvar på fabrikkdirektøren aleine og Grunnlov for Magnitogorsk jern- og stålkombinat.

«FIRERBANDEN» — MARXISTER
ELLER REVISJONISTER

Arbeidere på Anshan jern- og stålselskap i produksjonen.

binat. Under Lushanmøtet i juli 1959 fikk sentralkomiteen ei bra melding fra dem, som uttrykte seg til fordel for det store spranget framover, for å gå mot høyreavviket og anstrenge seg til det ytterste. Den la også fram ei høy men gjennomførlig målsetting. Sentralkomiteen var umåtelig fornøyd med meldinga og fikk sendt den rundt til de kameratene det angikk med sin kommentar. De formidla den videre med en gang over telefon til sine ulike provinser, herreder og autonome områder, og hjalp slik den kampen som gikk for seg på den tida for å kritisere høyreavviket. Denne meldinga tar nok et steg framover; den smaker ikke av grunnlova for Magnitogorsk jern- og stålkombinat, men har gitt opphav til ei grunnlov for Anshan jern- og stålselskap. Her oppstår Grunnlova for Anshan jern- og stålselskap, i det fjerne østen. Dette merker av det tredje steget. Nå blir denne meldinga sendt videre til dere, og dere er bedt om å formidle den til de store og mellomstore bedriftene under administrasjonen deres og til partikomiteene i alle store og mellomstore byer, og sjølsagt, kan dere sende den til partikomiteer i prefektorene og andre byer. Den bør brukes som studiemateriale av kadrene for å stimulere tankene deres og få dem til å tenke over sakene i sine egne enheter, slik at det under rettkommen ledelse blir gjennomført ei stor marxist-leninistisk rørsle med økonomisk og teknisk revolusjon, ledd for ledd og bølge for bølge, i byene og på landsbygda i hele året 1960.

INTRODUKSJON TIL BIND 5 AV «UTVALGTE VERKER AV MAO TSETUNG»

Vi trykker her introduksjon til bind 5 av «Utvalgte verker av Mao Tsetung». Bind 5 inneholder mange viktige artikler og taler av formann Mao som tidligere ikke har vært publisert. Millioner av kinesere studerer nå bind 5, disse studiene er en viktig del av kampanjen for å kritisere den kontrarevolusjonære «firerbanden». Forlaget Oktober er i full gang med oversettelsen av bind 5, og den vil være i handel ved nytt-årsskiftet.

Denne introduksjonen er skrevet av «Redaksjons- og utgivelseskomiteen for formann Mao Tsetungs verker, Sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti.» Den stod trykt i Peking Review nr. 17, 1977 og er oversatt av redaksjonen.

Bind 5 av *Utvalgte verker av Mao Tsetung* er nå utgitt under direkte ledelse av og med velvillig oppmerksomhet fra partiets sentralkomite leda av formann Hua, etter den framgangsrike, djuptgående avsløringa og kritikken av anti-parti klikken Wang-Chang-Chiang-Yao. Dette er ei stor gledestrålende hending som vil bli feira av folka i alle nasjonalitetene våre og verdens revolusjonære folk. Den er av veldig betydning i historia om utviklinga av marxismen, og kommer til å få ei svært djuptgående innvirkning på proletariatets sak i landet vårt og i utlandet.

Det kinesiske folket er helt klar over at det var under den store lederen og læreren formann Mao Tsetungs ledelse og under formann Maos ærefulle fane at de vant fullstendig seier i den nydemo-

kratiske revolusjonen og den sosialistiske oppbygginga. Utgivelsen av bind 5 av *Utvalgte verker av Mao Tsetung* vil nødvendigvis inspirere hele partiet, hele hæren og alle nasjonalitetene våre til å samle seg enda tettere rundt partiets sentralkomite leda av formann Hua, holde formann Maos store fane enda høyere, fortsette revolusjonen etter Mao Tsetungs tenkings veg og streve etter nye og større seirer.

Bind 5 av *Utvalgte verker av Mao Tsetung* består av viktige skrifter av formann Mao fra september 1949 til og med 1957. Det begynner med *Det kinesiske folket har reist seg!* og slutter med *Alle reaksjonære er papirtigre*. Bindet inneholder til sammen 70 artikler, og er på 325 000 ord. Førstiseks av artiklene har aldri blitt gitt ut tidligere.

Grunnlegginga av Folkerepublikken Kina betydde den grunnleggende avslutninga av perioden med den nydemokratiske revolusjonen og begynnelsen på perioden med den sosialistiske revolusjonen. Det grunnleggende problemet som landet vårt står overfor i denne nye historiske perioden, er om det skal følge den sosialistiske vegen eller den kapitalistiske vegen. For å bygge Kina til et sterkt sosialistisk land med proletariatets diktatur, leda formann Mao, den store lederen og læreren, i de første åtte åra etter overtakinga av makta i landet, partiet vårt, hæren vår og folket i landet vårt i en heftig kamp mot godseierklassen, borgerskapet, anti-parti alliansen til Kao Kang og Jao Shu-shih og Liu Shao-chis revisjonistiske linje hjemme, og mot USA-imperialisme og Khrusjtsjovs moderne revisjonisme i utlandet. Bind 5 av *Utvalgte verker av Mao Tsetung* er et historisk vitnesbyrd om seieren i denne store kampen og ei vitenskapelig oppsummering av den. Ved å bruke marxismen-leninismens grunnleggende teori oppsummerte formann Mao den historiske erfaringa med proletariatets diktatur i Kina og i utlandet. Han klarla ei rekke viktige spørsmål i den sosialistiske revolusjonen og den sosialistiske oppbygginga, la fram den store teorien om å fortsette revolusjonen under proletariatets diktatur og utvikla på det viset marxismen-leninismen på en skapende måte. Seinere, særlig under den store proletariske kulturrevolusjonen, fortsatte formann Mao å berike og utvikle de strålende tankene som blir satt fram i dette bindet, i lys av de praktiske erfaringene fra revolusjonen.

Av formann Maos skrifter fra de tre åra med gjenreisninga av Kinas nasjonal-

økonomi, er de som er med i bind 5 av *Utvalgte verker* i hovedsak disse: *Det kinesiske folket har reist seg! Kjemp for ei grunnleggende vending til det bedre i nasjonens finansielle og økonomiske situasjon, Ikke slå i alle retninger, Ordre til det kinesiske folkets frivillige, Hovedpunkt i den vedtatte resolusjonen på det utvida møtet i det politiske byrået i Kinas kommunistiske partis sentralkomite, Partiets masselinje må bli fulgt i undertrykkinga av kontrarevolusjonære, Vis diskusjonen om filmen «Wu Hsuns liv» alvorlig oppmerksomhet, Store seirer i De tre massebevegelsene, Om kampen mot «De tre ondene» og «De fem ondene», Ta gjensidig hjelp og samvirke i jordbruket som ei hovedoppgave, Om de politiske retningslinjene for arbeidet vårt i Tibet — direktiv fra sentralkomiteen i Kinas kommunistiske parti og Motsigelsen mellom arbeiderklassen og borgerskapet er hovedmotsigelsen i Kina.*

Det kinesiske folket har reist seg! er et viktig historisk dokument som erklærer grunnlegginga av den store Folkerepublikken Kina. Det erklærer høytidlig til hele verden: *«Det kinesiske folket, som omfatter er fjerdedel av menneskeheten, har nå reist seg.»* Dette dokumentet fastsetter Det nye Kinas statssystem, legger fram landets oppgaver på det politiske, økonomiske, kulturelle, militære og andre områder, og utformer landets utenrikspolitikk. Formann Mao understreka: *«Statssystemet vårt, folkets demokratiske diktatur, er et mektig våpen for å verne fruktene av seieren i folkets revolusjon og for å forpurre intrigene til hjemlige og utenlandske fiender for å sette i verk ei tilbakevending. Dette våpnet må vi gripe fast.»* Det nasjonale forsvaret vårt

INTRODUKSJON TIL MAO: BIND 5

må konsolideres og ingen imperialister vil noen gang igjen få lov til å trenge inn i landet vårt. *«De væpna styrkene til folket vårt må bli opprettholdt og utvikla med den heltemodige og stålsatte Folkets frigjøringshær som grunnvullen. Vi vil ikke bare ha en mektig hær, men også et mektig luftvåpen og en mektig marine.»*

Kjemp for ei grunnleggende vending til det bedre i nasjonens finansielle og økonomiske situasjon og Ikke slå i alle retninger er formann Maos meldinger til det tredje plenumsøtet i partiets sjuende sentralkomite. Det første legger fram de tre vilkåra for og de åtte oppgavene i ei grunnleggende vending til det bedre i nasjonens finansielle og økonomiske situasjon, og er et programmatisk dokument for perioden med nasjonal økonomisk gjenreisning. Det siste forklarer den strategiske og taktiske tenkinga som det første inneholder, og påpeker: *«Vi må ikke slå i alle retninger. Det er ikke ønskelig å slå i alle retninger og forårsake landsomfattende spenning. Vi må avgjort ikke skaffe oss alt for mange fiender, vi må gjøre innrømmelser og mildne spenninga litt på noen hold og konsentrere angrepet vårt i ei retning. Vi må gjøre arbeidet vårt godt slik at alle arbeiderne, bøndene og småhandverkerne kommer til å støtte oss, og det overveldende flertallet av det nasjonale borgerskapet og de intellektuelle ikke går imot oss. På dette viset vil det som er igjen av Kuomintangstyrkene, agentene for fienden og bandidter bli isolert. Det vil også godseierklassen og de reaksjonære på Taiwan og Tibet bli, og imperialistene vil finne seg isolert overfor folket i landet vårt.»*

Formann Maos skrifter fra denne perioden om bevegelsen for å verge seg

mot amerikansk aggresjon og hjelpe Korea, jordbruksreformen og undertrykkinga av kontrarevolusjonære, rettledda hele partiet, hele hæren og folket i hele landet til å vinne store seirer i disse tre massebevegelsene. Formann Mao gav det vegelsene. Formann Mao gav det kinesiske folkets frivillige ordre om å *«slutte seg til de koreanske kameratene i kampen mot angriperne og vinne en ærerik seier.»* Han lærte det kinesiske folkets frivillige at de måtte vise broderlige følelser og respekt både for Koreas arbeiderparti, regjering, hær og folk og for den store lederen deres, kamerat Kim Il Sung, strengt overholde militær og politisk disiplin og at dette var et svært viktig politisk grunnlag for å sikre at den militære oppgava blei fullført. *«De kinesiske og koreanske kameratene må forene seg like nært som brødre, sammen gjennomgå tykt og tynt, holde sammen i liv og død og slåss til siste slutt for å slå sin felles fiende.»* I tråd med den nye situasjonen etter den landsomfattende frigjøringa, stilte formann Mao oppgava med å gjennomføre jordbruksreformen steg for steg og å styrte hele godseierklassen på systematisk vis. Han knesatte taktikken med å la de rike bøndene i fred inntil vidare i jordbruksreformen i de nye frigjorte områdene, for på det viset å isolere godseierne bedre, verne mellombøndene, berolige det nasjonale borgerskapet og slik lette ei snarlig gjenreisning av produksjonen. Formann Mao pekte på at vi må undertrykke alle kontrarevolusjonære. Når vi undertrykker de kontrarevolusjonære, må vi følge partiets masselinje, slå sikkert, nøyaktig og ubarmhjertig og følge en politikk med å forene undertrykking med mildhet. *«De som har blodskyld eller er skyldig i andre uhyre*

alvorlige forbrytelser og må bli henretta for å døyve folkets raseri, og de som har forårsaka den største skaden for nasjonens interesser, må uten nøling bli dømt til døden og henretta omgående.»
«For bare slik kan vi ta luven fra fiendens arroganse og høyne folkets moral.»

Da de tre massebevegelsene var på frammarsj, la formann Mao stor vekt på å utvikle en ideologisk omdanningsbevegelse blant folk fra ulike samfunns lag, først og fremst de intellektuelle. I talen *Store seirer i de tre massebevegelsene* påpekte han: ***«Ideologisk omdanning, først og fremst av alle slags intellektuelle, er et viktig vilkår for å fullføre demokratiske reformer på alle områder og den gradvise industrialiseringa av landet vårt.»***

Om kampen mot «De tre ondene» og «De fem ondene» inneholder noen viktige direktiv som blei utarbeidd av formann Mao for sentralkomiteen i Kinas kommunistiske parti. På bakgrunn av de ville angrepa som var satt i verk av borgerskapet og den alvorlige situasjonen at mange partimedlemmer og kadrer var blitt korrumpert av borgerskapet, gav formann Mao pålegg om at det skulle utvikles en storstilt kamp mot korrupsjon, sløsing og byråkrati innafor partiet, regjeringa, hæren og masseorganisasjonene, ***«som grundig vil avdekke alle tilfeller av korrupsjon, uansett om de er store, mellomstore eller små, men rette hovedslaga mot personer som er skyldige i de verste forbrytelsene, samtidig som vi følger politikken med å fostre og omforme de mellomstore og mindre underslaggerne slik at de ikke får tilbakefall.»*** Samtidig måtte en storstilt kamp mot «De fem ondene» føres mot kapitalister som brøt loven, der taktikken med å utnytte motsigelser, fram-

kalle splittelser, forene seg med de mange og isolere de få skulle tas i bruk, og de borgerlige elementa som var skyldige i de verste forbrytelsene skulle få ***«passende straff, slik som bøter, beslaglegging, arrest, fengsling eller henretting.»*** Kampen mot «de tre ondene» og «de fem ondene» var den første større styrkeprøven mellom arbeiderklassen og borgerskapet i landet vårt i perioden med den sosialistiske revolusjonen. Formann Maos direktiv leda arbeiderklassen og de breie massene til store seirer i kampen.

Ta gjensidig hjelp og samvirke i jordbruket som ei hovedoppgave er et internt partirundskriv av stor historisk betydning som formann Mao utarbeidde for å gjendrive Liu Shao-chis motstand mot samvirke i jordbruket. Formann Mao gjorde en stor innsats for å lede den sosialistiske omforminga av jordbruket. Skriftene og talene hans om samvirke i jordbruket, som utgjør en betydelig del av bind 5 av *Utvalgte verker*, tilbakeviste Liu Shao-chis høyreopportunistiske linje politisk, ideologisk og organisatorisk.

Om de politiske retningslinjene for arbeidet vårt i Tibet — direktiv fra sentralkomiteen i Kinas kommunistiske parti er en modell som formann Mao satte opp for oss i å bruke den materialistiske dialektikken til å analysere motsigelser og veilede arbeidet. I dette direktivet gjorde han ei inngående analyse av den politiske, økonomiske og militære situasjonen i Tibet etter innmarsjen til hæren vår, og fastla taktikken for kampen for «Avtalen om tiltak for å frigjøre Tibet på fredelig vis», og særlig omorganiseringa av tibetanske tropper.

Da perioden med gjenreisning av Kinas nasjonaløkonomi nærma seg slut-

ten, gjentok formann Mao den vitenskapelige tesen sin om hovedmotsigelsen i landet, som han la fram på det andre plenumsrådet til partiets sjuende sentralkomite. Han pekte på at *«nå når godseierklassen og den byråkratkapitalistiske klassen er styrta, er motsigelsen mellom arbeiderklassen og det nasjonale borgerskapet blitt hovedmotsigelsen i Kina.»* I samsvar med Lenins lære om overgangsperioden, oppsummerte formann Mao de erfaringene som var vunnet siden grunnlegginga av Folkerepublikken Kina, og utforma i god tid partiets generallinje for overgangsperioden. Han påpekte: *«Tida mellom danninga av Folkerepublikken Kina og den grunnleggende fullføringa av den sosialistiske omforminga er en overgangsperiode. Partiets generallinje eller hovedoppgave for overgangsperioden er grunnleggende å gjennomføre landets industrialisering og den sosialistiske omforminga av jordbruket, handverket og den kapitalistiske industrien og handelen over et nokså langt tidsrom. Denne generallinja må være den strålende ledestjerna som rettleder alt arbeidet vårt, og overalt der vi avviker fra den vil vi gjøre høyre- eller 'venstre' — feil.»* Kjerna i denne generallinja var å endre eiendomsretten til produksjonsmiddel, det vil si å gradvis omdanne individuell eiendom til sosialistisk eiendom og den kollektive og kapitalistiske eiendommen til hele folkets sosialistiske eiendom, slik at sosialistisk eiendom ville bli den eneste bestanddelen av den økonomiske basisen i landet og samfunnet vårt. Dette innebar en kvass klassekamp, og spyddoden i revolusjonen var retta mot borgerskapet.

For å gjennomføre partiets generallinje for overgangsperioden, skreiv for-

mann Mao ei rekke viktige artikler. I tillegg til slike velkjente skrifter som *Kjemp for å bygge et stort sosialistisk land*, *Brev om studiet av «Drømmen om det røde rommet»*, *Tilbakevisning av «Folkemeninga er ensarta»*, *Forord og redaksjonelle noter til «Materiale om den kontrarevolusjonære Hu Fengklikken»*, *Om spørsmålet om den kooperative omforminga av jordbruket*, forord og redaksjonelle noter til *Det sosialistiske oppsvinget på landsbygda i Kina* og *Om de ti viktigste forholda*, omfatter de *Bekjemp byråkrati, kommandovesen og krenkinger av loven og disiplinen*, *Kritiser Han-sjåvinismen*, *Gjendriv høyreavvikende syn som bryter med generallinja*, *Om statskapitalisme*, *Partiets generallinje for overgangsperioden*, *Bekjemp borgerlige ideer i partiet*, *Kritikk av Liang Shu-mings reaksjonære ideer*, *To foredrag om gjensidig hjelp og samvirke i jordbruket*, *Om utkastet til forfatning for Folkerepublikken Kina*, *Taler på det kinesiske kommunistpartiets landskonferanse*, *En diskusjon om kooperativ omdanning av jordbruket og den nåværende klassekampen*, *Å spørre om synspunkt på syttenpunktsdokumentet om jordbruket*, *Trapp opp den sosialistiske omdanninga av handverket og Styrk partienheten og før partiets tradisjoner videre*. Disse arbeidene satte fram det storslagne målet å bygge et mektig og høyt industrialisert sosialistisk land, knesatte et helt sett retningslinjer, prinsipp og politiske linjer når det gjaldt sosialistisk industrialisering og den sosialistiske omforminga av jordbruket, handverket og den kapitalistiske industrien og handelen. De gav borgerskapet knusende slag, og innafor partiet avslørte de Kao Kangs og Jao Shu-shis anti-parti klikk og gjen-

INTRODUKSJON TIL MAO: BIND 5

Bind 5. av Maos verker studeres nå over hele Kina. Her leser tekstilarbeidere i Peking nyhetene om at bind 5. skal utgis. Bildet er fra oktober 1976

dreiv Liu Shao-chis høyreopportunistiske linje. På det viset sikra de at partiets generallinje for overgangsperioden blei utført framgangsrikt.

Bekjemp byråkrati, kommandovesen og krenkinger av loven og disiplinen er et internt partidirektiv formann Mao utarbeidde for sentralkomiteen i det kinesiske kommunistpartiet. Etter bevegelsen mot korrupsjon, sløsing og byråkrati, påpekte formann Mao: «Problemet med den følgende typen byråkrati er ikke blitt grunnleggende løst i mange distrikt, departement og arbeidsområder. Noen ledende kadrer er uvitende om folkets harde påkjenninger, om forholda i underordna enheter et lite stykke fra kontora deres, og om den kjensgjerninga at det blant kadrer på fylkes-, distrikts-, og bykommunenivå fins mange dårlige folk og mange tilfeller av dårlige gjerninger, slik som kommandovesen og krenkinger av loven og disiplinen. Eller de kan ha et visst

kjennskap til slike dårlige folk og gjerninger, men lukker øynene for dem, føler ingen harme, er ikke oppmerksomme på alvorret i saka og tar derfor ikke noen positive tiltak for å støtte bra folk og straffe de dårlige, eller for å oppmuntre gode gjerninger og stanse dårlige.» Derfor må ledende organ på alle nivå undersøke og avsløre alle tilfeller av byråkrati, kommandovesen og krenkinger av loven og disiplinen, og føre en besluttsom kamp mot det i samordning med konsolideringa og bygginga av partiet og andre arbeidsområder.

I *Kritiser Han-sjåvinismen* slo formann Mao fast: «Vi må gå til rota og kritisere Han-sjåvinistiske ideer, som fins i en alvorlig grad blant mange partimedlemmer og kadrer, det vil si de reaksjonære ideene til godseierklassen og borgerskapet, eller de ideene som er særmerkete for Kuomintang, som kommer til uttrykk i forholda mellom nasjonali-

tetene. Feil når det gjelder dette må bli retta opp straks.» I seinere skrifter tok formann Mao gjentatte ganger opp det punktet at en må legge vekt på å gå mot Han-sjåvinismen, mens det også må bli ført kamp mot lokalnasjonalistisk sjåvinisme for å sikre enheten mellom nasjonalitetene.

I artikkelen *Gjendriv høyreavvikende syn som bryter med generallinja* kritiserer formann Mao feilene til Liu Shao-chi skarpt. Etter at den nydemokratiske revolusjonen hadde seira, ønska Liu Shao-chi å følge den kapitalistiske vegen istedenfor å gjennomføre den sosialistiske omdanninga, og satte fram slike høyreavvikende syn som «opprett bestemte den nydemokratiske samfunnsordenen». Formann Mao påpekte: **«Overgangsperioden er full av motsigelser og kamper. Den nåværende revolusjonære kampen vår er til og med mer djuptgående enn den revolusjonære kampen i fortida. Det er en revolusjon som vil gravlegge det kapitalistiske systemet og andre utbyttingssystem en gang for alle. Ideen om å 'opprette bestemte den nydemokratiske samfunnsordenen' går mot realitetene i kampen vår og hindrer framskrittet til den sosialistiske saka.»**

Bekjemp borgerlige ideer i partiet er en tale formann Mao holdt på landskonferansen om finansielt og økonomisk arbeid, som blei holdt sommeren 1953. Denne konferansen blei hovedsaklig kalt sammen for å kritisere P I-pos feil med avvik fra generallinja og for å rette opp de feilaktige ideene blant kadrer i spørsmålet om generallinja. I talen foretok formann Mao en systematisk kritikk av Po I-pos feil politisk, ideologisk og organisatorisk, og pekte inntrengende på at Po I-po var et mål som var truffet av ei av borgerskapets åndelige sukkerkuler. **«Po I-pos feil er et uttrykk for borgerlige ideer. Den gagnar kapitalismen og skader sosialismen og halv-**

sialismen, og strir mot resolusjonen fra det andre plenumsmøtet til den sjuende sentralkomiteen.»

Etter å ha analysert den ideologiske situasjonen i partiet, pekte formann Mao på at slike borgerlige ideer som Po I-pos, som kom til uttrykk i spørsmålet om partilinja, ikke bare kunne bli funnet i det finansielle og økonomiske arbeidet, men også på det politiske og juridiske, kulturelle og utdanningsmessige og andre områder, og både blant kadrer på lokale steder og på landsnivå. Han sa at **«vi må utvikle en kamp i partiet mot borgerlige ideer»**, og at de større administrative områdene og provinsene og kommunene måtte sammenkalle møter når tida var inne, med deltaking av ansvarlige kamerater, der **«det blir øvd kritikk og diskutert, og spørsmålet om den sosialistiske vegen mot den kapitalistiske vegen blir klargjort.»**

Formann Mao pekte på at det over hele landet var temmelig mange folk som trivdes med anarki. For å løse dette problemet var det uomgjengelig å styrke den kollektive ledelsen og gå mot desentralisme. **«Partimedlemmer faller i tre grupper når det gjelder holdninga deres til kollektiv ledelse. De i den første gruppa er interessert i kollektiv ledelse. De i den andre er ikke så interessert, de holder på at partikomiteene gjør best i å la dem i fred, men har ikke noe imot å bli kontrollert. 'Gjør best i å la meg i fred' røper en mangel på partiånd, og 'har ikke noe imot å bli kontrollert' viser en viss grad av partiånd. Vi må gripe fatt i dette 'har ikke noe imot å bli kontrollert' og hjelpe slike kamerater gjennom fostring og overtalelse til å overvinne mangelen sin på partiånd. Ellers ville hvert ministerium gå sin egen veg, og sentralkomiteen kunne ikke kontrollere ministrene, ministrene kunne ikke kontrollere departements- og byråsjefene, avdelingssjefene kunne ikke kontrollere seksjonssjefene — kort sagt,**

ingen kunne kontrollere noen. Følgelig ville det raskt formere seg sjølstendige kongedømmer og det ville dukke opp hundrevis av føydalprinser. De i den tredje gruppa er bare ei handfull. De forkaster blankt kollektiv ledelse, og foretrekker alltid å bli latt i fred.» Formann Mao la vekt på streng overholding av disiplinen under demokratisk sentralisme. *«Det er tillit til den politiske erfaringa og klokskapen til kollektivet som kan garantere den korrekte ledelsen av partiet og staten og den urokkelige enheten i partiets rekker.»*

Kritikk av Liang Shu-mings reaksjonære ideer er en militant anklage mot Liang Shu-ming, en representant for godseierne og borgerskapet. Etter å ha blitt tilføyd alvorlige slag under bevegelsene mot «de tre ondene» og «de fem ondene», åpna borgerskapet på den tida enda et vilt angrep på proletariatet i spørsmålet om generallinja, og gikk mot sosialistisk industrialisering og sosialistisk omforming. Liang Shu-ming var en typisk representant i dette angrepet. I skarpe ordelag avdekkja formann Mao grundig Liang Shu-mings reaksjonære politiske trekk. Liang Shu-mings rulleblad viste at han gikk mot kommunistpartiet og folket, og støtta Chiang Kai-shek. *«Chiang Kai-shek er en snikmorder med gevær, og Liang Shu-ming er en snikmorder med penn. Det fins to måter å drepe folk på: Den ene er å drepe med geværet, og den andre er å drepe med pennen. Den måten som er mest utspekulert maskert og ikke forårsaker blod, er å drepe med pennen. Du er en slik morder.»* Liang Shu-ming var fullstendig reaksjonær, men han framstilte seg sjøl som *«en uforliknelig skjønnhet som stiller Hsi Shih og Wang Chao-chun i skyggen og er på høyde med Yang Kuei-fei.* Formann Mao traff spikeren på hodet, og pekte på det reaksjonære innholdet i de borgerlige ideene som Liang Shu-ming sto for, og sa:

«Linja di er den borgerlige linja. Om linja di blir fulgt, vil resultatet bli ruin av landet vårt. Kina ville være tilbake på den gamle vegen med halv-kolonialisme og halv-føydalisme, og det ville bli et møte i Peking for å ønske Chiang Kai-shek og Eisenhower velkommen. La meg gjenta: Vi vil aldri slutte oss til linja di!»

I *To foredrag om gjensidig hjelp og samvirke i jordbruket* pekte formann Mao i klare ordelag på nøkkelleddet for arbeidet vårt på alle områder i sosialismens periode: *«Som et gammelt ordtak lyder: 'Straks en har grepet nøkkelleddet, faller alt annet på plass'. Det er bare ved å ta grep om nøkkelleddet at alt annet vil passe på sitt rette sted. Nøkkelleddet betyr hovedoppgava. Motsigelsen mellom sosialisme og kapitalisme og den gradvise løsinga av den motsigelsen — det er hovedoppgava, nøkkelleddet. Grip dette nøkkelleddet, og all slags politikk og økonomisk arbeid for å hjelpe bøndene vil bli underordna det.»* I denne artikkelen kritiserte formann Mao slike borgerlige ideer som: «beslutsomt forsvar av privat-eiendommen» og de «fire friheter», og ga partikomiteer på ulike nivåer instruks om at de i sitt arbeid skulle legge vekt på den sosialistiske omforminga av landbruket.

I artikkelen *Om utkastet til forfatning for Folkerepublikken Kina* påpekte formann Mao: *«En organisasjon må ha regler, og det må også en stat. Ei forfatning er et sett allmenne regler, det er grunnloven. Å lovfeste prinsippa for folkedemokrati og sosialisme i form av ei forfatning, slik at det vil være en klar kurs for folket i hele landet og de vil føle seg sikre på at de har en klar, bestemt og riktig veg å følge — dette vil høyne entusiasmen deres.»* For første gang la han fram for hele nasjonen dette strålende målet å bygge Kina til et stort sosialistisk land i løpet av 50 år, det vil si i perioden med ti femårsplaner.

I *Taler på det kinesiske kommunistpartiets landskonferanse* oppholdt formann Mao seg ettertrykkelig ved spørsmålet om å knuse Kao Kangs og Jao Shu-shis anti-parti allianse. Han pekte på at framveksten av Kao Kangs og Jao Shu-shis anti-parti allianse var et slående uttrykk for den skarpe klassekampen i landet vårt på det tidspunktet. Det uhyggelige målet til denne anti-parti alliansen var å splitte partiet vårt, gripe den øverste makta i partiet og staten ved konspiratoriske middel og bane vegen for en kontrarevolusjonær gjenreise. Alliansen utgjorde et undergrunns-hovedkvarter innafor partiet vårt. Formann Mao sa: «*Det var to hovedkvarter i Peking. Det første, leda av meg, virvle opp en åpen vind og tente en åpen brann. Det andre, leda av andre, virvle opp en fordervelig vind og tente en fordervelig brann. Det opererte under jorda.*» Han pekte på at kommunister, og særlig eldre partikadrer, måtte trekke lærdommer fra saka med Kao-Jao-alliansen, og «*alle må være åpne og ærlige politisk, alltid klar til å uttrykke de politiske syna våre åpent og ta et standpunkt, for eller imot, i hvert eneste viktig politisk spørsmål. Vi må aldri følge eksemplet til Kao Kang og Jao Shu-shih, og hengi oss til intrigemakeri.*» Vi må holde en viss avstand til bemerkninger eller handlinger som står i strid til partiprinsippa og vi må ikke unnlate å holde den avstanden. «*I den nåværende anti-parti saka med Kao og Jao, og i de tidligere kampene mellom to linjer i partiet, har vi gjentatte ganger gjort denne erfaringa: Når en på bakgrunn av et gammelt og nært forhold til visse folk finner det vanskelig å snakke ut, unnlater å holde en viss avstand og ikke gir noen anvisninger og trekker ei klar skillelinje, kommer en seinere til å finne seg djupere og djupere innblanda, og hjemsøkt av 'gjenferda' deres.*» Formann Mao sa fra til hele partiet om at de

måtte gjøre mentale og materielle forberedelser mot alle mulige krisesituasjoner både hjemme og utenlands, og mot at slike saker som anti-parti alliansen til Kao Kang og Jao Shu-shih skulle gjenta seg.

Formann Mao påpekte også: «*Vi har gått inn i en periode, en ny periode i historia vår, der det vi har satt oss fore å gjøre, tenke på og ta fatt på er sosialistisk industrialisering, sosialistisk omforming og modernisering av det nasjonale forsvaret vårt, og vi er i ferd med å begynne og gjøre det samme med atomenergi.*» «*Jeg håper at alle sekretærene i provins-, kommune- og prefekturpartikomiteene og kameratene i ledelsen for de sentrale departementa vil streve etter å bli eksperter i politisk og økonomisk arbeid. Et høyere nivå i marxismen-leninismen er ei forutsetning for dette. De må gjøre det godt både i politisk og ideologisk arbeid og i økonomisk oppbygging. Når det gjelder det siste, må vi virkelig få kjennskap til hvordan vi skal gjøre det.*»

Tilbakevising av «*folkemeninga er ensarta*» er en av de redaksjonelle notene formann Mao skreiv for *Materiale om den kontrarevolusjonære Hu Feng-klikken*, og er tatt med som en egen artikkel i bindet på grunn av den teoretiske betydninga si. Den bruker loven om motsetningenes enhet og setter fram det dialektiske forholdet mellom folkemeningas ensartahet og uensartahet. På det viset avdekker den at det fins to ulike typer motsigelser i det sosialistiske samfunnet — motsigelsene mellom oss og fienden og motsigelsene i folket — og legger fram de grunnleggende tankene om å skille mellom og behandle de to typene motsigelser riktig.

En diskusjon om den kooperative omforminga av jordbruket og den nåværende klassekampen er formann Maos avslutningstale på det utvida sjette plenums møtet til partiets sjuende sen-

tralkomite. Denne store diskusjonen, som begynte med spørsmålet om politikken for samvirke i jordbruket, var en diskusjon om spørsmålet om generallinja til partiet vårt for overgangsperioden var helt riktig eller ikke. Formann Mao forklarte forholdet mellom samvirke i jordbruket og omforminga av kapitalistisk industri og handel, og pekte på at bare når alliansen mellom arbeiderklassen og bøndene gradvis blei konsolidert på et sosialistisk grunnlag i prosessen med ei gjennomgripende sosialistisk omforming av jordbruket, var det mulig å kutte over banda mellom borgerskapet i byene og bøndene fullstendig, for til slutt å isolere borgerskapet og lette den endelige likvideringa av kapitalismen. *«I dette spørsmålet er vi fullstendig hjerteløse! Marxisten er nettopp så grusom, og den har ikke mye barmhjertighet. Den er oppsatt på å utrydde imperialismen, føydalismen, kapitalismen og småproduksjonen attpåtil. Når det gjelder dette, er det best at vi ikke har mye barmhjertighet. Noen av kameratene våre er alt for snille, de er ikke tøffe nok. De er med andre ord ikke så marxistiske. Det er ei svært bra sak, og ei betydningsfull sak også, å utrydde borgerskapet og kapitalismen i Kina, et land med ei befolkning på 600 millioner. Målet vårt er å utrydde kapitalismen, utsette den fra jordas overflate og gjøre den til noe som hører fortida til.»*

Formann Mao oppsummerte diskusjonen om samvirke i jordbruket, og streka opp en helhetsplan og metodene for ledelse i å gjøre den kooperative omforminga av jordbruket til virkelighet. Når det gjaldt opprettinga av kooperativ, pekte han på at fra det tidspunktet måtte en legge vekt på kappestrid i kvalitet snarere enn kvantitet. *«Og hva er kriteriene på kvalitet? Det er økt produksjon og ingen tap av buskap. Hvordan kan produksjonen økes og tap*

av buskap unngås? For dette formålet er det nødvendig å overholde prinsippet om frivillig deltaking og gjensidig nytte, lage omfattende planer og gi smidig vegledning. I og med disse vilkåra mener jeg kooperativa vil klare å oppnå bedre kvalitet, øke produksjonen og hindre tap av buskap. Vi må for enhver pris unngå den feilen som en gang blei gjort i Sovjetunionen, som førte til at buskap blei drept i et stort antall.» Formann Mao påpekte videre: *«Etter at det er oppretta ei gruppe kooperativer, må det skje kontroller og konsolidering før det blir oppretta flere kooperativer. Det er som å utkjempes slag, det må være hvile og omorganisering mellom to slag. Det er helt galt å greie seg uten hvile og omorganisering, å ikke ha noen pause og ikke tillate noe pusterom.»* *«Vi er imot grenseløs engstelse og utallige tabuer og forordninger. Betyr dette at vi ikke bør engste oss i det hele tatt? Ikke ha et eneste tabu? Ikke ei eneste forordning? Sjølsagt er ikke det tilfelle.»*

Å spørre om synspunkt på syttenpunktsdokumentet om jordbruket er et internt partirundskriv utarbeidet av formann Mao for sentralkomiteen i det kinesiske kommunistpartiet. Det blei enighet om syttenpunktsdokumentet om jordbruket etter at formann Mao hadde holdt atskilte rådslagninger i Hangchow og Tientsin med sekretærer i partikomiteen i 14 provinser og det autonome området Indre Mongolia i november 1955. Innledningsvis la det opp et langtidsprogram for utviklinga av det sosialistiske jordbruket vårt. I januar 1956 vedtok sentralkomiteen i det kinesiske kommunistpartiet etter forslag fra formann Mao førtipunktsprogrammet for utvikling i jordbruket på grunnlag av dette dokumentet.

Om de ti viktigste forholda er et strålende marxistisk dokument. Med lærdommene trukket fra Sovjetunionen i minne, oppsummerte formann Mao

INTRODUKSJON TIL MAO: BIND 5

Kinas erfaringer, og ut fra den grunnleggende politikken med å mobilisere alle positive faktorer, indre og ytre, for å tjene sosialismens sak, tok han for seg de ti viktigste forholda i den sosialistiske revolusjonen og den sosialistiske oppbygginga, og la fram de tankene som lå til grunn for generallinja for å bygge sosialismen med større, raskere, bedre og mer økonomiske resultat, ei linje avpassa etter vilkåra i landet vårt.

Styrk partienheten og før partiets tradisjoner videre er formann Maos tale på den første sesjonen i forberedelsesmøtet for den åttende partikongressen. Formann Mao sa at målet og hensikten med kongressen måtte være *«å oppsummere de erfaringene som var vunnet siden den sjuende kongressen, forene hele partiet og forene alle de kreftene hjemme og i utlandet som kan forenes i kampen for å bygge et stort sosialistisk Kina.»* Etter å ha foretatt ei sammenlikning mellom vilkåra i landet vårt og vilkåra i De forente stater, foreslo han at vi skulle gå forbi De forente stater økonomisk i løpet av 50 eller 60 år. Han sa: *«Dette er en forpliktelse. Dere har ei så stor befolkning, et så veldig landområde og så rike ressurser, og hva mer er, det er blitt sagt at dere bygger sosialismen, som en forutsetter er overlegen. Dersom dere etter mye oppstyr i femti eller seksti år fortsatt ikke klarer å gå forbi De forente stater vil dere sannelig gjøre en ynkelig figur! Dere burde bli viska ut fra jordas overflate. Å gå forbi De forente stater er derfor ikke bare mulig, men absolutt nødvendig og påbudt. Om vi ikke gjør det, vil vi, den kinesiske nasjonen, svikte verdens nasjoner, og vi vil ikke gi noe særlig bidrag til menneskeheten.»*

Formann Mao gikk videre til å peke på at vi måtte føre de fine tradisjonene til partiet vårt videre når det gjaldt ideologien og arbeidsstilen, og føre kamp mot subjektivisme, sekterisme og byråkrati. Og vi må gjøre et godt arbeid i å forene

hele partiet. *«Med enhet mener vi forening med dem som har uoverensstemmelser med dere, som har hatt ei høne å plukke med dere eller har ført kamper mot dere og som dere har lidd under.»* I spørsmålet om valget av sentralkomite, utreda han de grunnleggende spørsmåla om hvordan og hvorfor en skulle forene seg med kamerater som hadde tatt feil når det gjaldt den politiske linja.

Etter at Sovjetunionens kommunistiske parti hadde langa vilt ut mot Stalin på den 20. partikongressen sin, piska imperialistene i verden opp en anti-kommunistisk storm. Den revisjonistiske strømminga i den kommunistiske bevegelsen blei voldsom, og hendingene i Polen og Ungarn fant sted. I landet vårt var 1956 et år med intens sosialistisk omforming av eiendomsretten til produksjonsmidla. Under disse omstendighetene vakla noen få personer i partiet. I det de handla i samordning med de kontrarevolusjonære stormangrepa fra imperialistene og revisjonistene og utnytta korrigeringa til partiet vårt, starta borgerlige høyrefolk rasende angrep mot partiet vårt. I artiklene sine som blei skrevet fra vinteren 1956 og i løpet av 1957, svarte formann Mao korrekt på de nye spørsmåla som blei reist hjemme og i utlandet, og for første gang i marxismens utviklingshistorie la han uttrykkelig fram den vitenskapelige tesen om at kampen mellom proletariatet og borgerskapet og mellom den sosialistiske vegen og den kapitalistiske vegen ville fortsette ei lang tid etter den grunnleggende fullføringa av den sosialistiske omforminga av eiendomsretten til produksjonsmidla, og utvikla den store teorien om å fortsette revolusjonen under proletariatets diktatur. Disse strålende skriftene til formann Mao har veileda folket vårt til å vinne store seirer på den politiske og ideologiske fronten i den sosialistiske revolu-

sjonen.

I sin *Tale på det andre plenumsmøtet til Kinas kommunistiske partis åttende sentralkomite* drøfta formann Mao i lys av høyreavvikfeilene på den tida det dialektiske forholdet mellom framrykking og tilbaketog, mellom å stige på og av hesten, og likevekt og ulikevekt i økonomisk arbeid. Han påpekte: «*Fremmer partikomiteene våre på alle nivå, de ulike regjeringsdepartementa og regjeringene på alle nivå framskritt, eller fremmer de tilbakeskritt? Grunnleggende sett fremmer de framskritt. Samfunnet går alltid framover. For å gå framover, å utvikle seg, er den allmenne tendensen.*» Han stadfesta at den første femårsplanen var grunnleggende riktig, og understreka at vi måtte verne kadrenes og massenes entusiasme og ikke måtte helle kaldt vann over dem.

Med omsyn til den kjensgjerninga at det fantes uroligheter og dårlige folk i sosialistiske land, påpekte formann Mao: «*Det ligger i tingenes natur.*» Sjølv 10 000 år fra nå av vil det fortsatt være både motsigelser og kamper, og behov for revolusjon. «*Vil det fortsatt være revolusjoner i framtida, når alle verdens imperialister er styrta og klassene fjerna? Hva sier dere? Etter mitt syn vil det fortsatt være behov for revolusjon. Det sosialistiske systemet vil fortsatt trenge å bli endra, og ordet 'revolusjon' vil fortsatt være i bruk. Sjølsagt vil ikke revolusjoner da være av samme natur som de er i klassekampens epoke. Men det vil fortsatt være motsigelser mellom produksjonsforholda og produktivkreftene, mellom overbygninga og den økonomiske basisen. Når produksjonsforholda blir uskikka, vil de måtte bli styrta. Dersom overbygninga (ideologi og folkemening medrekna) verner den typen produksjonsforhold som folket misliker, vil de omforme den.*»

Formann Mao kritiserte feilene til Khrusjtsjov-klikken i å angripe Stalin

vilt og i å forkynne politisk maktover-
takelse gjennom den parlamentariske
vegen. Han sa: «*Jeg mener det fins to
'sverd': Det ene er Lenin og det andre er
Stalin. Russerne har nå kassert Stalins
sverd.* Og «*Lenins sverd*» var «*stort sett
... blitt kasta på båten*» av dem. «*Vi
kinesere har ikke kasta det på båten. For
det første verner vi Stalin. For det andre
kritiserer vi samtidig feilene hans, og vi
har skrevet artikkelen 'Om de historiske
erfaringene med proletariatets diktatur'.
Til forskjell fra folk som har prøvd å
vancære og ødelegge Stalin, handler vi i
samsvar med den objektive virkelig-
heten.*» Formann Mao pekte også på at
det grunnleggende problemet med noen
østeuropeiske land var at de ikke hadde
gjort en god jobb når det gjaldt å føre
klassekamp, slik at de måtte høste det de
hadde sådd. Vi hadde mobilisert
massene til å føre klassekamp både i den
demokratiske revolusjonen og den sosia-
listiske revolusjonen. «*Å ikke stole på
massene når en fører klassekamp og
ikke trekke et klart skille mellom folket
og fienden — det ville være svært
farlig.*»

Formann Mao kritiserte de borgerlige
ideene en fant hos noen kadrer i spør-
målet om demokrati og den byråkratiske
arbeidsstilen som er kjennetegna av at
en fjerner seg fra massene og unnlater å
dele medgang og motgang med dem.
Han formante hele partiet: «*Vi må passe
oss for ikke å fremme den byråkratiske
arbeidsstilen og bli et aristokratisk sjikt
skilt fra folket. Massene vil ha god
grunn til å fjerne hvem som helst fra
postene sine som praktiserer byråkrati
og ikke løser problema deres, men skjel-
ler dem ut, tyranniserer dem og alltid
nekter å forbedre seg. Jeg sier at det er
fint å fjerne slike folk, for de bør bli
fjerna.*» Samtidig påpekte han: «*Partiet
vårt har millioner erfarne kadrer. De
fleste av dem er gode kadrer, født og
oppdratt i hjemlandet vårt, knytta til*

massene og prøvd gjennom lange kamper. Vi har et helt korps av kadrer — de som slutta seg til revolusjonen i perioden med grunnlegginga av partiet, i perioden med Nordekspedisjonen, under jordbruksrevolusjonskrigen, motstands-krigen mot Japan, frigjøringskrigen og de som slutta seg til etter den landsomfattende frigjøringa. Situasjonen i enkelte øst-europeiske land er ikke særlig stabil, og en hovedgrunn er at de mangler et slikt korps av erfarne kadrer. Med slike kadrer som dem vi har, som er blitt prøvd i ulike perioder av revolusjonen, er vi i stand til å 'sitte fast i fiskebåten trass i den økende vinden og bølgene'.»

I sine Foredrag på en konferanse av sekretærer i partikomiteene for provin-sene, kommunene og de autonome regionene, satte formann Mao et enestående eksempel i å bruke dialektikken til å analysere og løse de viktigste indre og ytre spørsmåla. Det er et strålende arbeid, et praktisk og militant filosofisk skrift. Han påpekte: *«Den marxistiske teorien om motsetningenes enhet må bli brukt i undersøkelser og behandling av de nye problema i klassemotsigelsen og klasskampen i det sosialistiske samfunnet og også de nye problema i den internasjonale kampen.»*

I disse foredraga pekte formann Mao for første gang i marxismens utviklings-historie i uttrykkelige ordelag på at det fortsatt ville være motsigelser, klasser og klassekamp etter den grunnleggende fullføringa av den sosialistiske om-forminga av eiendomsretten til produksjonsmidla. Han gjorde ei djup analyse både av de politiske og ideologiske strømningene i de ulike klassene i samfunnet vårt og innafor partiet, og tok for seg spørsmålet om små grupper mennesker som skaper uro. Han påpekte: *«Alt i samfunnet er et eksempel på enheten mellom motsetninger. Det sosialistiske samfunnet er også en enhet*

av motsetninger. Enheten av motsetninger fins både innafor folkets rekker og mellom oss og fienden. Den grunnleggende årsaken til at små grupper mennesker fortsatt skaper uro i landet vårt er at det fortsatt fins alle slags motsatte sider, positive og negative, i samfunnet, og at det fortsatt fins klasser, folk og syn som står i motsetning til hverandre.»

Med omsyn til små grupper mennesker som skaper uro, pekte formann Mao for det første på at vi ikke oppmuntrer dette, og for det andre at dersom noen mennesker er oppsatt på å skape uro, så la dem det. Vi må arbeide godt blant dem som er innblanda i uro, for å splitte dem og skille de mange fra de få. Vi må gi de mange skikkelig veiledning og fostring slik at de gradvis kan endre seg, og ikke såre følelsene deres. Det proletariske diktaturet må utøves over de svært få dårlige folka som setter i verk slike kontrarevolusjonære opprør som den ungarske episoden. Formann Mao sa: *«Dere må lære denne kunsten å lede. Prøv ikke alltid å holde et lokk over alt. Overallt når folk uttrykker latterlige bemerkninger, går til streik eller legger fram et bønneskrift, prøver dere å slå dem tilbake med ett slag, for dere trur alltid at slike ting ikke bør forekomme. Hva er da grunnen til at slike ting som ikke bør finne sted, gjør det? Sjølve denne kjensgjerninga beviser at de bør forekomme. Dere forbyr folk å streike, å sende ut bønneskriv eller komme med ufordelaktige bemerkninger, og dere tyr ganske enkelt til undertrykking i alle tilfellene, til dere en dag blir en Rakosi. Dette er tilfellet både i og utafør partiet. Når det gjelder latterlige bemerkninger, merkelige tildragelser og motsigelser, er det bedre å stille dem til skue. Motsigelser må bli avdekket og så løst.»* Formann Mao understreka at vi må forsterke det politiske og ideologiske arbeidet på områdene industri, jord-

INTRODUKSJON TIL MAO: BIND 5

Formann Mao Tsetung.

bruk, handel, kultur og utdanning, og i hæren, regjeringa og partiet.

Ut fra synspunktet om motsetningenes enhet, utarbeidde formann Mao det korrekte i politikken med å *la hundre blomster blomstre og hundre tankeretninger kappes*, og kritiserte Stalins metafysikk og feilaktige syn om at bare velluktende blomster, men ingen giftige ugras måtte få lov til å vokse. Det er et syn som nekter for at det fins giftige ugras i et sosialistisk land. Han påpekte: *«Velluktende blomster står i motsats til giftig ugras og utvikler seg i kamp med det. Det er en farlig politikk å forby folk å komme i kontakt med det falske, det stygge og det fiendtlige, med idealisme og metafysikk, og med Konfucius', Lao Tzus og Chiang Kai-sheks saker og ting. Det vil føre til mental tilbakegang og ensidig tenkning, og gjøre folk uforberedt på å se verden i øynene og møte utfordringer.»* Giftig ugras må bli luka vekk. Skadelige erklæringer må bli tilbakevist i god tid. Onde strømninger i samfunnet må bli utrydda, og måten å gjøre det på er gjennom argument.

Formann Mao kritiserte skarpt de vaklende elementa i partiet. Han sa: *«Det fins høytstående partikadrer som har vakla og ikke greier sosialismens prøve. Har denne tingenes tilstand opphørt? Nei, det har den ikke. Kommer disse folka til å bli faste og virkelig tru på sosialismen ti år fra nå av? Vel, ikke nødvendigvis. Ti år fra nå kan de igjen si, når noe dukker opp: Jeg forutså det for lenge siden.»*

Formann Mao oppholdt seg ved det dialektiske forholdet mellom jordbruk og industri, og understreka jordbrukets stilling og rolle i nasjonaløkonomien. Han sa: *«Hele partiet må tillegge jordbruket stor betydning. Jordbruket har ei livsviktig betydning for nasjonens økonomi og folkets utkomme. Legg merke til dette, for det er svært farlig ikke å gripe kornproduksjonen. Om dette blir oversett, kommer det til å bli omfattende uorden en dag.»*

Formann Mao analyserte motsigelsen mellom nasjoner, og pekte på at *«konflikten mellom de imperialistiske*

INTRODUKSJON TIL MAO: BIND 5

landa som konkurrerer om kolonier er den største motsigelsen. De prøver å dekke til motsigelsene seg imellom ved å gjøre et stort nummer ut av motsigelsene deres til oss.» Ut fra Suezkanal-episoden var det klart at *«det i Midtøsten er to slags motsigelser og tre slags krefter i konflikt. De to typene motsigelser er: For det første motsigelsene mellom de forskjellige imperialistmaktene, det vil si mellom De forente stater og Storbritannia, og mellom De forente stater og Frankrike. For det andre motsigelsene mellom imperialistmaktene og de undertrykte nasjonene. De tre slags kreftene er: 1) USA, den største imperialistmakta, 2) Storbritannia og Frankrike, annenrangs imperialistmakter og 3) de undertrykte nasjonene.»* Seinere, i samsvar med endringene i de internasjonale klasseforholda, utvikla formann Mao disse strålende tankene til den vitenskapelige tesen om oppdelinga i de tre verdenene.

Formann Mao gjentok Kinas politikk overfor oppretting av diplomatisk samkvem med De forente stater — det vil si, vi hadde ikke noe hastverk med å gjøre det. Han sa: *«Vi tar i bruk denne politikken med å ta fra De forente stater så mye som mulig av landets politiske prestisje og avsløre at de har urett og er i ei isolert stilling.»* *«Dere amerikanere kan fortsette å holde anerkjenninga av regjeringa vår tilbake i hundre år, men jeg tviler på at dere kan holde det tilbake i det 101. En dag vil De forente stater måtte opprette diplomatisk samkvem med oss. Når amerikanerne da kommer til Kina og ser seg rundt, vil de finne at det er for seint å komme med beklagelser. For dette Kinas land vil ha blitt temmelig forskjellig, med huset sitt reingjort og de 'fire plagene' utrydda.*

De vil ikke finne mange venner her, og de kan ikke gjøre mye sjøl om de sprer noen få bakterier.»

Formann Mao kritiserte skarpt Khrusjtsjovs revisjonisme og stormakts-sjåvinisme. Han sa: *«Da delegasjonen vår dro til Sovjetunionen denne gangen, kom vi rett til poenget i ei rekke spørsmål. Jeg fortalte kamerat Chou En-lai på telefonen at disse folka er forblinda av vinningene sine, og det beste viset å hamle opp med dem på, er å gi dem ei skikkelig overhaling. Hva er vinningene deres? Ikke mer enn 50 millioner tonn stål, 400 millioner tonn kull og 80 tonn olje. Er dette mye? Slett ikke. Ved synet av så mye har de nå blitt stormannsgale. For noen kommunister! For noen marxister! Jeg sier: Mangfoldiggjør dette ti ganger, eller til og med hundre ganger — fortsatt er det ikke mye. Alt dere har gjort er å utvinne noe fra jorda, omforme det til stål og lage noen biler, fly og jeg veit ikke hva. Hva er det som er så bemerkelsesverdig ved det? Og likevel gjør dere dette til ei så tung bær for ryggen deres at dere til og med kaster vrak på revolusjonære prinsipp. Er ikke dette å bli forblinda av vinninger? Om en når ei høyere stilling, kan en også bli forblinda av vinning, som også lett kan gjøre en stormannsgal. Når et menneske blir altfor stormannsgal, må vi gi ham ei skikkelig overhaling på et eller annet vis. Denne gangen holdt ikke kamerat Chou En-lai på formene i Moskva, og tok dem fatt. Da laga de bråk. Dette er bra — å rydde opp i sakene ansikt til ansikt.»* *«Om de pukker på å få det på sin måte, vil vi før eller seinere måtte trekke alt fram åpenlyst.»*

Formann Mao sa: *«Etter mi mening må hele partiet studere dialektikken og*

slå til lyd for handling i samsvar med dialektikken. Hele partiet må ha oppmerksomheten sin retta mot ideologisk arbeid, bygge opp grupper av marxistiske teoretikere og vie store anstrengelser til å studere og propagandere den marxistiske teorien.»

De viktige teoretiske punkta i disse foredraga blir utarbeidd systematisk i *Om den riktige behandlinga av motsigelser i folket og Tale på Kinas kommunistiske partis landskonferanse om propagandaarbeid*, to strålende marxistiske dokument som alt er blitt utgitt.

Ting begynner å endre seg er en artikkel skrevet av formann Mao for partikadrer før angrepa fra de borgerlige høyrefolka mot partiet nådde høydepunktet. Det er hovedsakelig vigd en analyse av situasjonen i klassekampen og ei forklaring av taktikken vår i kampen. Formann Mao pekte på at det var ei rekke folk i partiet med ei tenking som helte i dogmatisk retning. Det fantes også ei rekke folk med ei tenking som helte i revisjonistisk retning, og de representerte en større fare. De og høyrefolka utafør partiet optrådte samla, og danna en felles bande, de passa sammen som fosterbrødre. Kampen vår mot høyrefolka var innretta på å vinne over de mellomliggende elementa. Vi burde la dem gå amok ei tid og la dem nå høydepunktet sitt. Da ville de ende opp med å begrave seg sjøl.

Samle styrker for å slå tilbake de ville angrepa til høyrefolka er et internt partidirektiv skrevet av formann Mao for å treffe foranstaltninger til motangrep mot høyrefolka når angrepa deres nådde høydepunktet. Formann Mao understreka: *«Dette er et stort slag (med slagmarka både innafor og utafør partiet). Dersom vi ikke vinner dette slaget vil det*

bli umulig å oppnå sosialismen, og det kan til og med være en viss fare for en 'ungarsk episode'.» Etter at dette direktivet var sendt ut, blei det øyeblikkelig starta en stor, landsomfattende kamp for å slå tilbake de borgerlige høyrefolka. Etter dette skreiv formann Mao sjøl *«Wenhui Baos» borgerlige orientering må bli kritisert*, en lederartikkel for *Renmin Ribao*, som gav Chang Po-chun — Lo Lung-chi-alliansen, kommandosentret til de borgerlige høyrefolka, et frontalslag.

Slå tilbake angrepa fra de borgerlige høyrefolka og Situasjonen sommeren 1957 er to viktige artikler av formann Mao i den voldsomme kampen mot høyre. Formann Mao sa at flertallet av de 600 millioner menneskene i landet vårt var bra, og at høyrefolka, som gikk mot kommunistpartiet, folket og sosialismen, bare var ei lita gruppe. Motsigelsen mellom høyrefolka og folket var en motsigelse mellom fienden og oss. Det var nødvendig å fortsette å rake fram høyrefolka. Vi må ikke slappe av i anstrengelsene våre eller avslutte kampen i en fei. Kampen vår mot høyrefolka samla seg i hovedsak om tre spørsmål: Om framgang i revolusjonen og oppbygginga vår var det viktigste, om vi skulle ta den sosialistiske vegen og om kommunistpartiets ledelse var nødvendig. Formann Mao sa at betydninga av kampen mot høyrefolka ikke måtte bli undervurdert. *«Den er en stor sosialistisk revolusjon på den politiske og ideologiske fronten. I seg sjøl er den sosialistiske revolusjonen av 1956 på den økonomiske fronten (det vil si av eienomsretten til produksjonsmidla) ikke tilstrekkelig og heller ikke sikker. Dette har hendingene i Ungarn stadfesta. Det må også skje en gjennomgripende sosia-*

listisk revolusjon på den politiske og ideologiske fronten.»

Formann Mao pekte på at partiet vårt hadde vunnet erfaring i fullføringa av de tre oppgavene med å korrigere arbeidsstilen, kritisere høyrefolka og vinne over de mellomliggende massene, og dette var av stor betydning. *«Målet vårt er å skape en politisk situasjon der vi har både sentralisme og demokrati, både disiplin og frihet, både enhetlig vilje og personlig sinnsro og livlighet, for på det viset å fremme den sosialistiske revolusjonen og den sosialistiske oppbygginga vår, gjøre det lettere å overvinne vansker, bygge den moderne industrien og det moderne jordbruket vårt hurtigere og gjøre partiet vårt og staten sikrere, og bedre klare å tåle storm og påkjenninger. Det allmenne emnet er den korrekte behandlinga av motsigelser i folket og motsigelser mellom fienden og oss. Metoden er å søke sannheten ut fra kjensgjerninger og følge masselinja.»*

Formann Mao nytta ordtaket: «Hvor kan håret feste seg når huden er borte? for å forklare på en levende måte behovet for at de borgerlige intellektuelle omdanna seg. Formann Mao pekte på at de intellektuelle som kom fra det gamle samfunnet hadde mista det opprinnelige økonomiske grunnlaget sitt i samfunnet. Noen intellektuelle blei «herremenn på rett veg», «som verken berørte himmelen eller jorda». De intellektuelle måtte omforme seg sjøl slik at de, som er «håret», kunne feste seg til huden av offentlig eiendom og proletariatet. Mange intellektuelle var svært kjepphøye, de trudde de hadde mye kunnskap. I virkeligheten var de svært uvitende og kunne ikke unngå feil når de tok for seg prinsipp saker. *«Helhets-situasjonen bestemmes ikke av de intel-*

lektuelle, men til sjuende og sist av det arbeidende folket, av den mest framskredne delen av det, proletariatet.» For å knytte seg til proletariatet, må de intellektuelle studere proletarisk ideologi, ha varme følelser for proletariatet og bli venner med arbeidere og bønder. Formann Mao sa at det var nødvendig at *«det blir danna en ny hær av arbeiderklasse-intellektuelle (innbefatta alle de intellektuelle fra det gamle samfunnet som fast tar arbeiderklassens standpunkt etter at de er blitt omforma på ekte vis). Dette er ei stor oppgave historia har stilt oss. Arbeiderklassens revolusjonære sak vil ikke være fullstendig konsolidert før denne veldige nye hæren av arbeiderklasse-intellektuelle blir til virkelighet.»*

Vær aktivister i å fremme revolusjonen er en viktig tale av formann Mao på det tredje plenumsrådet til Kinas kommunistiske partis åttende sentralkomite. I den andre halvdel av 1956 virvla Liu Shao-chi opp en vind med høyreavvik for å kjempe mot «overilt framrykking», en vind som feide vekk slagordet om å gjøre ting med større, raskere, bedre og mer økonomiske resultat, 40-punktsprogrammet for utvikling av jordbruket og komiteen for å fremme framskrittet. I denne talen kritiserte formann Mao Liu Shao-chis høyreoppportunistiske linje og det revisjonistiske synspunktet at «hovedmotsigelsen er en motsigelse mellom det framskredne sosialistiske systemet og de tilbakeliggende samfunnsmessige produktivkreftene», som Liu Shao-chi og Chen Po-ta føyde til i resolusjonen fra den åttende partikongressen. Formann Mao påpekte: *«Motsigelsen mellom proletariatet og borgerskapet, mellom den sosialistiske vegen og den kapitalistiske vegen, er*

uten tvil hovedmotsigelsen i dagens kinesiske samfunn.»

Formann Mao stadfesta den forma massene hadde skapt for å gjøre revolusjon, nemlig å tale fritt ut, luften syn fullstendig, holde store diskusjoner og skrive veggaviser. Det var ei form som passa til innholdet i massenes kamp og klassekampen i den nåværende perioden, og passa til den riktige behandlinga av motsigelser i folket. Denne forma brakte det sosialistiske demokratiet til full utfoldelse. **«På grunnlag av et slikt demokrati blir ikke sentralismen svekka, men videre konsolidert, og proletariatets diktatur styrka.»**

Formann Mao påpekte: **«Politikk og yrke danner en enhet av motsetninger der politikken er framherskende og viktigst, og vi må kjempe mot tendensen til å overse politikken. Men det holder ikke å innskrenke seg til politikk og ikke ha noen teknisk eller faglig kunnskap.»** **«Kadrene våre i alle fag og yrker må streve etter å bli dyktige i teknisk og fagmessig arbeid, bli eksperter og bli både røde og eksperter.»**

Formann Mao forklarte de grunnleggende synspunkta til partiet vårt i spørsmålet om Stalin og spørsmålet om fredelig overgang, og kritiserte Khrusjtsjov-revisjonismen. Han påpekte: **«Stalins bragder er det viktigste, og manglone og feilene hans underordna.»** **«Vi har satt opp Stalins bilde på Tien An Men-plassen. Dette samsvarer med ønskene til det arbeidende folket verden over og peker på de grunnleggende uoverensstemmelsene mellom oss og Khrusjtsjov.»** Fredelig overgang er ei taktisk parole. Ikke desto mindre vil borgerskapet aldri overgi den politiske makta si av egen fri vilje, men vil bruke vold. Å gripe den politiske makta med

værna makt er ei strategisk parole. **«Allment sett gjør proletariatets politiske partier best i å være forberedt på to muligheter: 1) En herre argumenterer og tyr ikke til nevene, men 2) dersom en kjeltring bruker nevene sine, vil jeg bruke mine. Å stille saka slik tar vare på begge mulighetene og lar ikke noen smutthull åpne.»**

Artikkelen *Ha fast tru på flertallet av folket* analyserer på omfattende vis den politiske innstillinga til hver klasse og hvert lag i det sosialistiske samfunnet, og forklarer djuptgående forholdet mellom klassekreftene i den fortsatte revolusjonen under proletariatets diktatur. Formann Mao påpekte: **«Hva er rekkevidda av den sosialistiske revolusjonen, hvilke klasser er innblanda i denne kampen? Den sosialistiske revolusjonen er en kamp som blir ført av proletariatet i spissen for det arbeidende folket, mot borgerskapet. Sjøl om det er forholdsvis lite i antall, har Kinas proletariat allierte i veldige mengder. Den viktigste av dem er de fattige og lavere mellombøndene, som utgjør 70 prosent eller litt mer av befolkninga på landsbygda.»** **«Av hele befolkninga vår er 90 prosent for sosialismen. Vi må ha tru på dette flertallet. Gjennom anstrengelsene våre og store diskusjoner kan vi vinne over enda 8 prosent, som vil bringe totalen til 98 prosent. De stakk reaksjonære som forbitra er imot sosialismen, utgjør bare 2 prosent.»** Med flertallet av folket for sosialismen, gjør forekomsten av forma med å snakke fritt ut, luften syn fullstendig, holde store diskusjoner og skrive veggaviser mye godt. Denne forma har ikke noen klassekarakter. Den **«kan like godt brukes av borgerskapet som av proletariatet. Den kan brukes av venstre, sentrum og høyre**

i samme grad. Hvilken klasse er det som virkelig har fordel av denne parola om å snakke fritt ut, luften syn fullstendig, holde store diskusjoner og skrive veggaviser? I siste instans proletariatet, ikke de borgerlige høyrefolka.»

Da han talte om 40-punktsprogrammet for utvikling av jordbruket, påpekte formann Mao: «*Alt i alt er det et stort håp om å gjennomføre dette programmet. Kina kan bli endra, uvitenhet kan bli forvandla til kunnskap og sløvhets til livskraft.*» «*Dette landet vårt er fullt av håp. Høyrefolka sier at det er håpløst. De tar fullstendig feil. De mangler tillit, for de er imot sosialismen. Da mangler de sjølsagt tillit. Vi er tilhengere av sosialismen og vi er fulle av tillit.*»

Ei dialektisk holdning til enhet innad i partiet er en viktig artikkel om å bruke dialektikken til å løse motsigelser innad i partiet. Formann Mao sa at vi måtte innta holdninga med å forene oss med en hvilken som helst kamerat, forutsatt at han ikke er et fiendtlig element eller en sabotør. Vi må innta ei dialektisk, og ikke ei metafysisk holdning til ham. Den metafysiske holdninga er å knuse alle en ikke liker fullt og helt. Den dialektiske holdninga er: «*Med en kamerat som har gjort feil må vi for det første føre kamp for at han grundig skal bli kvitt de gale ideene sine. For det andre må vi også hjelpe ham. Punkt en, kamp, punkt to, hjelp. Vi må gå fram med god vilje og*

hjelpe ham til å korrigere feilene sine slik at han har en utveg.» Formann Mao slo klart fast: «*Begrepet om motsetningenes enhet, dialektikken, må bli propagandert breitt. Jeg hevder at dialektikken må flyttes fra en liten krets av filosofer til de breie massene av folket.*»

Bind 5 av *utvalgte verker av Mao Tsetung* er et marxist-leninistisk storverk. Utgivelsen av det er av stor øyeblikkelig og langtrekkende historisk betydning. Det er et mektig ideologisk våpen for å forene tenkinga og handlingene til hele partiet, hele hæren og folket i alle nasjonalitetene våre, og for å skjønne formann Huas strategiske politiske vedtak om å gripe nøkkelledet i å styre landet godt og opprette stor orden utover i landet. Det er et mektig ideologisk våpen for å utdype avsløringa og kritikken av «firerbanden», for å styrke partibygginga ideologisk og organisatorisk, for beslutsomt å fortsette revolusjonen under proletariatets diktatur og for å trappe opp den sosialistiske oppbygginga. Det er et mektig ideologisk våpen i motstanden mot imperialismen og sosialimperialismen. Vi må studere bind 5 av *Utvalgte verker av Mao Tsetung* samvittighetsfullt, og, under ledelse av partiets sentralkomite leda av formann Hua, holde formann Maos store fane høyt, utføre formann Maos påbud og gjennomføre den proletariske revolusjonære saka til siste slutt.

For å lette nedlastinga er bladet delt i flere filer. Se www.akp.no/ml-historie/pdf/rode_fane/1977/ for de øvrige.